

Projekt financování investičního záměru města Šternberk na výstavbu krytého bazénu

Bc. Martina Zapletalová

Diplomová práce
2019

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví

akademický rok: 2018/2019

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Martina Zapletalová**
Osobní číslo: **M17029**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Finance**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Projekt financování investičního záměru města Šternberk na výstavbu krytého bazénu**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Zpracujte literární rešerši týkající se financování, hospodaření a rozpočtování obcí včetně problematiky získávání dotací.

II. Praktická část

- Uvedte základní socioekonomické charakteristiky města Šternberk.
- Analyzujte a zhodnoťte hospodaření města Šternberk ve vybraných letech.
- Vypracujte projekt financování krytého bazénu ve městě Šternberk a zhodnoťte jeho dopad na hospodaření města.

Závěr

Rozsah diplomové práce: **cca 70 stran**
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

HEJDUKOVÁ, Pavlína. Veřejné finance: teorie a praxe. Praha: C.H. Beck, 2015, 252. ISBN 978-80-7400-298-4.

OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ. Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví. Praha: C.H. Beck, 2011, 178 s. ISBN 978-80-7400-342-4.

PEKOVÁ, Jitka. Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 3. vyd. Praha: Grada Publishing, 2015, 280 s. Finance. ISBN 978-80-247-5608-0.

ROSEN, Harvey S. a Ted GAYER. Public finance. 9th edition. New York: McGraw-Hill Higher Education, 2010, 595 s. ISBN 978-0-07-351135-1.

Vedoucí diplomové práce: **doc. Ing. Richard Pospíšil, Ph.D.**
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání diplomové práce: **14. prosince 2018**
Termín odevzdání diplomové práce: **16. dubna 2019**

Ve Zlíně dne 14. prosince 2018

L.S.

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitelka ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

Jméno a příjmení:

.....

podpis diplomanta

ABSTRAKT

Cílem diplomové práce je navrhnout vhodné řešení pro financování investičního záměru města Šternberk. V teoretické části je popsána uzemní samospráva, obce, hospodaření obce, majetek a rozpočet. V návaznosti na teoretickou část je provedena analýza hospodaření města. Následuje představení projektu a možností financování investičního záměru, včetně dopadů na rozpočet v dalších letech.

Klíčová slova: obec, dotace, hospodaření, rozpočet, financování, finanční analýza, SWOT analýza

ABSTRACT

The aim of thesis is to propose a suitable solution for financing an investment plan of the town Šternberk. In theoretical part are described local authorities, municipalities, management of municipality, property and budget. Following the theoretical part is worked out analysis of management. Follow by a presentation of the project and of possibilities of financing of the investment intention, including its impact on municipality budget in the forthcoming years.

Keywords: municipality, grants, economy, budget, financing, financial analysis, SWOT analysis

Prostřednictvím této stránky bych ráda poděkovala vedoucímu své diplomové práce Doc. Ing. Richardu Pospíšilovi, Ph.D. za jeho vstřícnost, odborné rady a připomínky, které mi poskytl během zpracování práce.

Dále bych ráda poděkovala zaměstnancům Městského úřadu Šternberk za jejich ochotu a umožnění přístupu ke všem informacím potřebným pro tuto diplomovou práci.

OBSAH

ÚVOD	9
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVA	12
1.1 CHARAKTERISTIKA OBCE	13
1.2 PŮSOBNOST OBCE.....	14
1.3 ORGÁNY OBCE	15
1.4 FINANČNÍ ŘÍZENÍ OBCÍ.....	16
1.4.1 Rozpočtový výhled.....	17
1.4.2 Rozpočet.....	18
1.4.2.1 Struktura územního rozpočtu.....	18
1.4.2.2 Rozpočtový proces.....	22
1.4.2.3 Rozpočtová skladba	23
1.5 MAJETEK A HOSPODAŘENÍ S MAJETKEM OBCE	23
2 UKAZATELE FINANČNÍ ANALÝZY MUNICIPALNÍCH ÚČETNÍCH JEDNOTEK	25
2.1 UKAZATELE RENTABILITY	25
2.2 UKAZATEL AUTARKIE	26
2.3 UKAZATELE LIKVIDITY	26
2.4 UKAZATELE AKTIVITY.....	27
2.5 UKAZATELE ZADLUŽENOSTI.....	28
2.6 UKAZATELE INVESTIČNÍHO ROZVOJE/ÚTLUMU	29
2.7 UKAZATELE PRODUKTIVITY	29
3 SWOT ANALÝZA	30
4 DOTACE	31
4.1 FINANCOVÁNÍ	33
4.1.1 Financování z národních zdrojů.....	33
4.1.2 Financování ze zdrojů Evropské unie	33
4.2 PRŮBĚH VYŘÍZENÍ PROCESU DOTACE	35
II PRAKTICKÁ ČÁST	37
5 MĚSTO ŠTERNBERK	38
5.1 ORGÁNY MĚSTA	39
5.2 OBYVATELSTVO MĚSTA ŠTERNBERK.....	39
5.3 VÝVOJ NEZAMĚSTNANOSTI A HLAVNÍ ZAMĚSTNAVATELÉ	41
5.4 SWOT ANALÝZA.....	42
6 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ MĚSTA ŠTERNBERK	44
6.1 AKTIVA A PASIVA	44
6.1.1 Aktiva.....	44
6.1.2 Pasiva	45
6.2 PŘÍJMY, VÝDAJE A SALDO 2015-2017	46
6.2.1 Rok 2015	46

6.2.2	Rok 2016	47
6.2.3	Rok 2017	48
6.2.4	Sledované období 2015-2017	48
6.3	VYBRANÉ UKAZATELE FINANČNÍ ANALÝZY	52
6.3.1	Ukazatel autarkie	52
6.3.2	Likvidita	52
6.3.3	Ukazatelé zadluženosti	54
6.3.4	Ukazatelé aktivity	56
6.4	ZHODNOCENÍ HOSPODAŘENÍ MĚSTA ŠTERNBERK VE SLEDOVANÉM OBDOBÍ 2015-2017	58
7	PROJEKT FINANCOVÁNÍ INVESTIČNÍHO ZÁMĚRU MĚSTA ŠTERNBERK	60
7.1	POPIS PROJEKTU	60
7.1.1	Vybavenost krytého bazénu	61
7.1.2	Lokalita	61
7.1.3	Cílová skupina	61
7.1.4	Socioekonomické přínosy projektu	62
7.1.5	Vymezení trhu	62
7.1.6	Konkurence	63
7.1.7	Personální zajištění krytého bazénu	64
7.1.8	Harmonogram realizace	65
7.1.9	Orientační náklady stavby	65
7.1.10	Vizualizace projektu dle studie proveditelnosti	67
7.2	SWOT ANALÝZA PROJEKTU	68
7.3	NÁVRH ZPŮSOBU FINANCOVÁNÍ	69
7.3.1	Financování projektu z vlastních prostředků	70
7.3.2	Financování projektu pomocí individuální dotace z rozpočtu Olomouckého kraje	72
7.3.2.1	Účel projektu krytého bazénu	73
7.3.2.2	Pravidla pro podání individuálních dotací	74
7.4	DOPADY NA HOSPODAŘENÍ MĚSTA A ZÁVĚREČNÉ SHRNU TÍ PROJEKTU	75
	ZÁVĚR	78
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	80
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	85
	SEZNAM OBRÁZKŮ	86
	SEZNAM TABULEK	87
	SEZNAM GRAFŮ	89
	SEZNAM PŘÍLOH	90

ÚVOD

Diplomová práce se prioritně zaměřuje na identifikaci a zhodnocení možností financování investičního záměru města Šternberk, a sice výstavby krytého bazénu. Projekt krytého bazénu ve Šternberku si klade za cíl rozvoj cestovního ruchu a volnočasových aktivit. Hlavním cílem práce je navrhnout vhodný způsob financování investičního záměru. Dané téma jsem si zvolila, jelikož poskytuje možnost seznámení s hospodařením města Šternberk, ve kterém žiji, poskytuje možnost seznámení s možnostmi rozvoje města a také protože se jedná o projekt, na kterém nyní město intenzivně pracuje a práce by mohla být nápomocná v otázce financování projektu výstavby krytého bazénu. Informace pro posouzení hospodaření města ve vybraných letech budou čerpány především ze závěrečných účtů města a střednědobého výhledu.

Teoretická část práce bude obsahovat charakteristiku obce, vymezení působnosti, seznámení s orgány obce a představení finančního řízení obcí. Součástí teoretické části bude představení finanční analýzy, která je důležitým podkladem pro finanční řízení obce a dále bude nápomocna jako podklad pro navržení zdrojů financování. V teoretické části je vysvětlena podstata SWOT analýzy a závěr teoretické části náleží oblasti dotací. Teoretická část má vytvořit podklad pro zpracování části praktické a k jejímu vypracování bude nezbytné prostudování odborné literatury. Praktická část je již zaměřena na město Šternberk, je zde vytvořena SWOT analýza města, která má pomoci odhalit jeho silné, slabé stránky a příležitosti a hrozby. Tato část dále obsahuje analýzu hospodaření ve vybraných letech 2015-2017. Následně je zde vypracován projekt financování investičního záměru města Šternberk a návrh nejvhodnější možnosti financování spolu se zhodnocením dopadů na hospodaření města. Hlavní přínos práce spočívá v poskytnutí návrhu financování projektu krytého bazénu městu Šternberk.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Hlavním cílem mé diplomové práce je zhodnotit možnosti financování investičního záměru města Šternberk na výstavbu krytého bazénu a navrhnout nejvhodnější způsob financování tohoto investičního záměru, včetně nastínění dopadů investičního záměru na hospodaření města v dalších letech. Dílčími cíli je provést majetkovou a finanční analýzu města Šternberk, které budou nápomocné při posuzování hospodaření města ve sledovaném období 2015-2017 a při získávání znalostí vedoucích ke správnému doporučení financování krytého bazénu. Otázka financování daného projektu je pro město důležitá, jelikož se jedná o nákladnou investici, se kterou město, co do velikosti, nemělo doposud zkušenost. Vhodný návrh způsobu financování by mohl podpořit město, které se snaží prostřednictvím projektu krytého bazénu o rozvoj cestovního ruchu a volnočasových aktivit.

Obsahem teoretické části je literární rešerše zabývající se problematikou územní samosprávy, konkrétně její charakteristikou, působností a především problematikou finančního řízení obcí a problematikou získávání dotací. V diplomové práci je využita metoda finanční analýzy, která pomohla v seznámení s hospodařením obce. Pro finanční analýzu je zvoleno období 2015-2017. Metoda syntézy je využita v části finanční analýzy, kdy jsou nejdříve zkoumány jednotlivé části hospodaření a následně hospodaření jako celek. Dále je v práci využita SWOT analýza města i samotného projektu výstavby krytého bazénu. Obě tyto SWOT analýzy zachycují poznatky o objektu analýzy a jejich cílem je vytvoření myšlenkové platformy pro projektovou část. Informace o projektu výstavby krytého bazénu jsou získány pomocí analýzy interních dokumentů. Sběru informací hlubšího charakteru bude dosaženo pomocí elektronické komunikace a pomocí osobních rozhovorů s pracovníky Městského úřadu Šternberk. Praktická část diplomové práce obsahuje návrh vhodného zdroje financování spolu se zhodnocením jednotlivých možností financování investičního záměru města a její součástí je také předpoklad dopadů realizace investičního záměru na hospodaření města.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVA

V rámci územní samosprávy jde primárně o zastupování zájmů a preferencí určitého území, respektive osob zde sídlících. Definice dle zákona č. 1/1993 Sb., Ústavy České republiky: „*Územní samosprávné celky jsou územními společenstvími občanů, která mají právo na samosprávu.*“ (ČESKO, 1993, s. 15)

System samosprávy v České republice má 2 stupně, tvoří jej:

- základní jednotka (1. stupeň) – obec,
- vyšší jednotka (2. stupeň) – kraj.

Nejedná se zde o hierarchickou strukturu, neplatí princip nadřízenosti a podřízenosti, jelikož všechny územní samosprávné celky mají své samotné kompetence, do kterých jim dle ústavy a zákonů nesmějí ostatní celky zasahovat. (Provazníková, 2015, s. 26-27)

Jak uvádí Hamerníková (2017, s. 103), mezitím co orgány státní správy pracují na ústřední úrovni, orgány územní samosprávy vykonávají svou činnost na úrovni regionální a místní. Vykonávají státní správu ale i samostatnou, vlastní činnost.

Za základní územní samosprávné celky považujeme obce, které jsou veřejnoprávními organizacemi. Veřejnoprávní korporace je zvláštním druhem korporace, jemuž byla svěřena moc samostatně plnit veřejné úkoly na základě působnosti stanovené ústavou a příslušnými zákony. Tyto korporace vystupují pod vlastním jménem a na vlastní odpovědnost, využívají vlastních prostředků a jejich cílem je realizovat práva občanů na vlastní samosprávu. Samospráva umožňuje občanům podílet se na řízení svých veřejných záležitostí, kontrolovat kvalitu veřejné správy a ovlivňovat společenské procesy. Nese odpovědnost za zabezpečení veřejných statků a služeb, vytváření podmínek pro sociálně ekonomický rozvoj municipality a snaží se maximalizovat ekonomický blahobyt daného území.

Jedná se o správu určitého území menšího než stát. Kraje a obce samostatně hospodaří s vlastním majetkem, přičemž vychází z vlastního rozpočtu příjmů, výdajů a vlastních peněžních fondů. Z čehož vyplývá, že se jedná o správu, kterou zabezpečuje někdo jiný než stát, tedy nestátní subjekt. Když stát předává část výkonu veřejné správy nestátnímu subjektu, jedná se o významný projev demokratizace společnosti. (Marková, 2005, s. 7; Otrusínová, 2011, s. 4-5; Peková a kol., 2008, s. 108-109; Peková, 2004, s. 21)

Rozhodování územních samosprávných celků závisí na veřejné volbě, která může být přímá a nepřímá. Přímá volba je způsob, kdy občané mohou přímo rozhodovat o zásadních

otázkách dané obce či kraje. Nepřímá volba probíhá prostřednictvím volených zástupců neboli zastupitelů. (Provazníková, 2015, s. 15; Hamerníková, 2017, s. 29)

Podle Provazníkové (2015, s. 30-31) mezi základní povinnosti územní samosprávy patří:

- povinnost zvelebovat vlastní majetek – efektivnost využití,
- povinnost zabezpečovat veřejné statky pro občany,
- snaha zajistit maximální hospodárnost využitím dostupných nástrojů – územní plán, plán dlouhodobého sociálně ekonomického rozvoje obce, regionu,
- rozvíjet vztahy s ostatními obcemi, jinými subjekty, se státem,
- zajistit ochranu životního prostředí v rámci svého území.

Pokud by mělo dojít k porušení zákona ze strany územně samosprávných celků, může zasáhnout stát, ale opět jen způsobem stanoveným zákonem. (Otrusínová, 2011, s. 5)

Jak uvádí Lukášková a kol. (2011, s. 108-111), statistický úřad Evropské unie vytvořil statistické územní jednotky označované jako NUTS. Byly vytvořeny za účelem plnění statistických a analytických potřeb a pro potřeby poskytování statistických informací. Územní ČR je rozděleno do 6 hierarchických úrovní.

Statistické jednotky v rámci ČR:

- NUTS 1 – územní jednotka, která je tvořená velkou oblastí daného státu nebo se jedná o celý stát (u nás Česká republika),
- NUTS 2 – střední článek územně správního členění státu, 1-2 miliony obyvatel (u nás regiony soudržnosti)
- NUTS 3 – úroveň nižšího územně správního celku (v ČR jsou do NUTS 3 řazeny kraje),
- NUTS 4 – místní správní jednotky (v ČR okresy),
- NUTS 5 – obce.

1.1 Charakteristika obce

Obec tvoří základní článek územní samosprávy a stále nabývá na významnosti díky dlouhodobě probíhající decentralizaci odpovědnosti za zajištění veřejných statků pro obyvatelstvo a decentralizaci dalších kompetencí ze strany státu. (Peková a kol., 2008, s. 119)

V České republice je obec vymezena zákonem č. 128/2000 Sb., který uvádí, že obec je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek, vystupuje v právních vztazích svým jménem

a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. Pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem. (ČESKO, 2000, s. 1738)

Obr. 1 představuje 4 kategorie obcí. (Institut pro veřejnou správu Praha, © 2018)

Obr. 1 Kategorie obcí [vlastní zpracování]

1.2 Působnost obce

Dle zákona o obcích č. 128/2000 Sb. existují 2 typy působnosti a to samostatná působnost a přenesená působnost. Působnost je samostatná, pokud obec plní vlastní samosprávnou funkci v záležitostech, ve kterých může sama rozhodovat díky určitým pravomocem, které jsou dány zákonem. U přenesené působnosti jsou přenesené funkce výkonu státní správy na výkonné orgány obcí prostřednictvím zvláštních zákonů. Obce jsou podřízeny orgánům státní správy a jejich činnost podléhá kontrole. (Peková a kol., 2008, s. 119-120, Jurajdová a kol., 2004, s. 27))

Samostatná působnost dle zákona o obcích zahrnuje:

- rozpočty obce,
- hospodaření obce,
- spolupráci s jinými obcemi,
- obecní peněžní fondy,
- obecní policii a ukládání pokut,
- územní plán obce a další.

Na základě zvláštních zákonů do samostatné působnosti řadíme:

- zřizování zdravotnických zařízení, škol a jednotek dobrovolných hasičů,
- místní poplatky,
- příprava obce na mimořádné události a další.

Přenesená působnost dle Provazníkové (2015, s. 29-30) zahrnuje:

- projednávání přestupků,
- vydávání nařízení obce,
- zastoupení role povodňového orgánu nebo orgánu k ochraně přírody a ovzduší,
- a další.

Pokud zákon nestanovuje, zda jde o působnost samostatnou nebo přenesenou platí, že se jedná o působnost samostatnou.

Povinnosti obec ukládá prostřednictvím vyhlášky a nařízení obce, které jsou vydány v samotné působnosti obce. Proces vyhlášení spočívá v tom, že se právní předpis vyvěsí na úřední desku po dobu 15 dní a poté přechází v platnost. (Marková, 2005, s. 22-23)

1.3 Orgány obce

Správu obce má na starost zastupitelstvo. To volí ze svých členů starostu, jehož úkolem je zastoupení obce navenek a výkon jeho funkce v rámci zastupitelstva. Dále je volen místostarosta, který zastupuje starostu v jeho nepřítomnosti. Starosta, místostarosta spolu se zvolenými jedinci z řad zastupitelů tvoří radu obce, přičemž dle zákona 128/2000 Sb. minimální počet tvoří 5 a nejvyšší 11 členů. Rada obce je výkonným orgánem obce. V obci, kde se rada obce nevolí rozhoduje o daných věcech starosta města. Starosta spolu s místostarostou tajemníkem a dalšími zaměstnanci tvoří obecní úřad. (Provazníková, 2015, s. 28-29; ČESKO, 2000, s. 1748)

Zákon o obcích 128/2000 Sb. vymezuje činnost obecních úřadů:

- plnění úkolů zadaných zastupitelstvem obce nebo radou obce,
- jsou nápomocné komisím a výborům v jejich činnosti,
- rozhoduje v případech stanovených tímto nebo zvláštním zákonem.

Počet členů zastupitelstva se odvíjí od každého volebního období a musí být v souladu se zákonem. Zřetel je kladen především na počet obyvatel a velikost územního obvodu. Členi jsou zvolení zástupci z jednotlivých politických stran, ale může se také jednat o nezávislé. Volební období zastupitelů je na dobu 4 let a jejich jednání jsou ze zákona veřejné. (Peková a kol., 2008, s. 126)

Následující tabulka vychází z informací ze zákona o obcích č.128/2000 Sb. a stanovuje, jaký by měl být počet členů zastupitelstva v jednotlivých obcích, městysu, městě atd. (ČESKO, 2000, s. 1748)

Tab. 1 Počet členů zastupitelstva v závislosti na počtu obyvatel [vlastní zpracování]

Počet obyvatel	Počet členů zastupitelstva
do 500 obyvatel	5-15 členů
nad 500 obyvatel do 3000 obyvatel	7-15 členů
nad 3000 obyvatel do 10 000 obyvatel	11-25 členů
nad 10 000 do 50 000 obyvatel	15-35 členů
nad 50 000 do 150 000 obyvatel	25-45 členů
nad 150 000 obyvatel	35-55 členů

Jak uvádí Hejduková (2015, s. 30), zastupitelstvo zřizuje různé výbory, které pak fungují jako iniciativní a kontrolní orgány. Povinně však musí zřídit kontrolní a finanční výbor. Kontrolní výbor se stará o všeobecnou kontrolu výkonných orgánů obce, především obecního úřadu. Menší působnost má finanční výbor, který zajišťuje kontrolu hospodaření s majetkem obce a s obecními finančními prostředky.

1.4 Finanční řízení obcí

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů uvádí, že základním nástrojem finančního hospodaření obcí a krajů je jejich roční rozpočet vycházející z rozpočtového výhledu. (ČESKO, 2000, s. 3557)

1.4.1 Rozpočtový výhled

Rozpočtový výhled je v roli pomocného nástroje sloužící pro střednědobé finanční plánování rozvoje hospodářství. Zpravidla se tento rozpočtový výhled sestavuje na dobu 2 až 5 let, které následují po roce, ve kterém byl vytvořen rozpočet roční. Poskytuje přehled údajů o příjmech a výdajích, dlouhodobých pohledávkách obce, dlouhodobých závazcích a finančních zdrojích. Pokud se jedná o dlouhodobé závazky, je nutné zohlednit dopady na hospodaření obce po celou dobu trvání tohoto závazku. Schválení je vyhrazeno zastupitelstvu obce. (Otrusínová, 2015, s. 13)

Smyslem rozpočtového výhledu je umožnit obcím uvažovat v delším časovém horizontu o finančních zdrojích a potřebách obce, což je významné pro plánování investičních potřeb a pro zhodnocení možnosti využití návratných finančních prostředků.

Výhody rozpočtového výhledu:

- zlepšení řízení hospodaření obce,
- zamezení přeúvěrování, podpora finanční stabilizace obce,
- zkvalitnění orientace ve finančních možnostech obce,
- usnadnění spolupráce s peněžními ústavy a fondy,
- zjednodušení a zlepšení tvorby rozpočtu pro běžný rok.

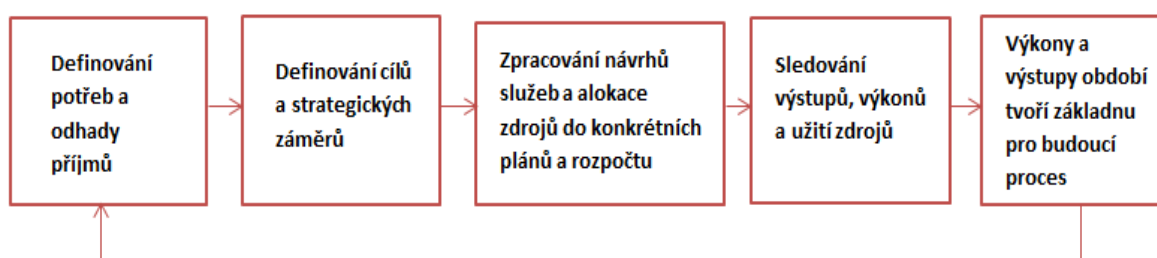
Pro vypracování přesnějšího rozpočtového výhledu je dobré dodržovat následné kroky:

1. analýza hospodaření územního samosprávného celku za období trvajících alespoň 2-3 roky,
2. třídění dat na běžné a kapitálové příjmy a výdaje,
3. zohlednit střednědobý výhled státu a přiřadit hodnoty do rozpočtového výhledu územního samosprávného celku,
4. odhalení závislosti příjmů a výdajů a přiřazení náležitých koeficientů pro další roky.

Dle Provazníkové (2015, s. 67-68) je na rozpočtovém výhledu náročný krátkodobý a střednědobý odhad příjmů, výdajů a jejich meziroční vývoj.

1.4.2 Rozpočet

Jak uvádí Provazníková (2015, s. 52), rozpočet obce je finančním plánem, jehož úkolem je zajistit solventnost obce. Tento úkol je splněn, pokud dohlédne na to, aby byly připuštěny jen ty výdaje, které jsou kryty příjmy, rezervami nebo půjčkami, jež je možné získat a následně splatit. Obrázek 1 zachycuje proces objektivizace příjmů a výdajů v územní samosprávě.

Obr. 2 Objektivizace vztahu příjmů a výdajů v územní samosprávě [vlastní zpracování]

Rozpočet se zpracovává podle rozpočtové skladby stanovené Ministerstvem financí a sestavuje se obvykle jako vyrovnaný, je ovšem možné schválit i rozpočet přebytkový. V případě schodkového rozpočtu je možné schválení pouze zda bude možné schodek uhradit finančními prostředky obce z minulých let nebo půjčkou, úvěrem, finanční výpomocí či pomocí prostředků získaných prodejem komunálních dluhopisů. (Otrusínová, 2015, s. 13; Havlan a kol., 2013, s. 172-173)

Rozpočet obcí by měl splňovat především tyto 3 základní funkce (Institut pro veřejnou správu Praha, © 2018):

- alokační – pro zajištění potřeb a veřejných statků,
- redistribuční – přerozdělování finančních prostředků z rozpočtu regionu do rozpočtu obcí pro zajištění rovnoměrného ekonomického a sociálního rozvoje obcí,
- stabilizační – ovlivňování kvality života na daném území.

1.4.2.1 Struktura územního rozpočtu

Podle Provazníkové (2015, s. 61) rozlišuje rozpočty zpravidla dvojího, a sice běžné a kapitálové. Běžný rozpočet, někdy označovaný také jako provozní, se zabývá bilancí běžných příjmů a běžných výdajů. Běžné příjmy a výdaje jsou charakteristické tím, že se většina

z nich každoročně opakuje a jsou spjaté s daným rozpočtovým rokem. Běžné příjmy slouží k financování provozní potřeba prostřednictvím běžných výdajů.

Tabulka 2 poskytuje přehled skladby příjmů a výdajů u běžného rozpočtu.

Tab. 2 Schéma běžného rozpočtu [vlastní zpracování]

Příjmy	Výdaje
<u>daňové:</u> - svěřené daně - sdílené daně - správní poplatky (daně) - místní daně	-všeobecné veřejné služby - placené úroky - veřejný pořádek - vzdělání - péče o zdraví - komunální služby - bydlení - podnikání
<u>nedaňové:</u> - uživatelské poplatky za služby - příjmy od vlastních neziskových organizací - příjmy z pronájmu majetku - zisk z podnikání	
<u>přijaté transfery:</u> - běžné dotace ze státního rozpočtu - běžné dotace ze státních fondů - transfery od územních rozpočtů - ostatní běžné příjmy (dary, sankce, atd.)	
Saldo - přebytek	Saldo schodek

Největší příjmy do rozpočtů obcí jsou vlastní příjmy obce, jejichž největší část tvoří příjmy daňové. Do vlastních příjmů je řazena i daň z nemovitosti, sdílená daň a sdílená DPH u tohoto typu daní má obec malou či žádnou pravomoc. Další významnou skupinou příjmů jsou příjmy nedaňové. U těchto příjmů má obec možnost ovlivnit jejich strukturu i výši. Objem dotací obdržených obcí plyne ze státního rozpočtu a vychází ze souhrnného vztahu. O objemu a struktuře se rozhoduje při schvalování zákona o státním rozpočtu. Rozvržení příjmů do jednotlivých rozpočtů je velmi podstatné a mělo by odrážet rozdělení kompetencí mezi státem a územní samosprávou. (Peková, 2004, 235-236)

Provazníková (2015, s. 62-63) uvádí, že kapitálový rozpočet zachycuje příjmy využívané k financování investičních potřeb a jedná se o záležitost delší než jeden rozpočtový rok.

Obvykle se jedná o příjmy jednorázové. Cílem kapitálového rozpočtu je zajištění prostředků na získání dlouhodobých aktiv. V případě dlouhodobých aktiv jde o poměrně vysoké výdaje na investiční projekty.

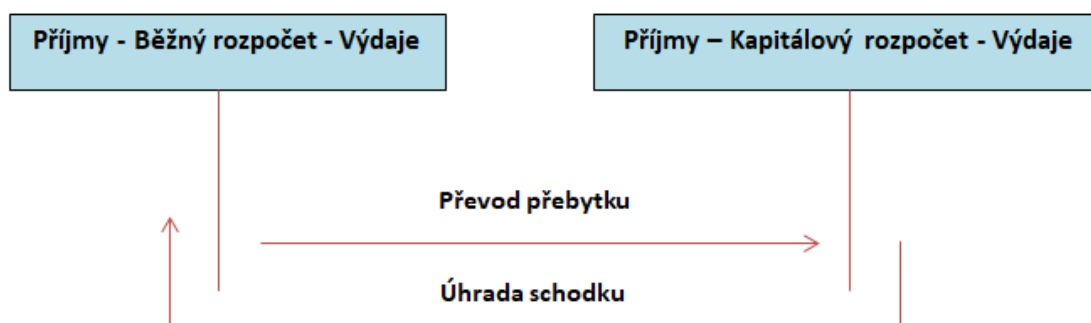
Tabulka 3 udává skladbu příjmů a výdajů kapitálového rozpočtu

Tab. 3 Schéma kapitálového rozpočtu [vlastní zpracování]

Příjmy	Výdaje
- z prodeje majetku	- investice
- kapitálové přijaté dotace z rozpočtové soustavy	- krytí deficitu
- přebytek běžného rozpočtu	- nákup obligací
- příjmy z půjček apod.	- poskytované půjčky
- dary na investice apod.	- kapitálové dotace jiným rozpočtům

Běžný rozpočet může být vyrovnaný, pokud se příjmy budou rovnat výdajům nebo deficitní, když příjmy nebudou schopné pokrýt výdaje. Minimální dluhovou službu lze pokrýt z kapitálového rozpočtu, ale jedná se pouze o řešení krátkodobé. Kdyby bylo nutné využívat kapitálový rozpočet na krytí deficitu dlouhodobě znamenalo by to ohrožení hospodaření územního samosprávného celku. Pokud dochází ke vzniku přebytků, jsou tyto přebytky převáděny do rozpočtů kapitálových. (Buchta, 2016, s. 45-46; Provazníková, 2015, s. 60-61)

Provazníková (2015, s. 61) zachycuje vztah mezi běžným a kapitálovým rozpočtem následovně:

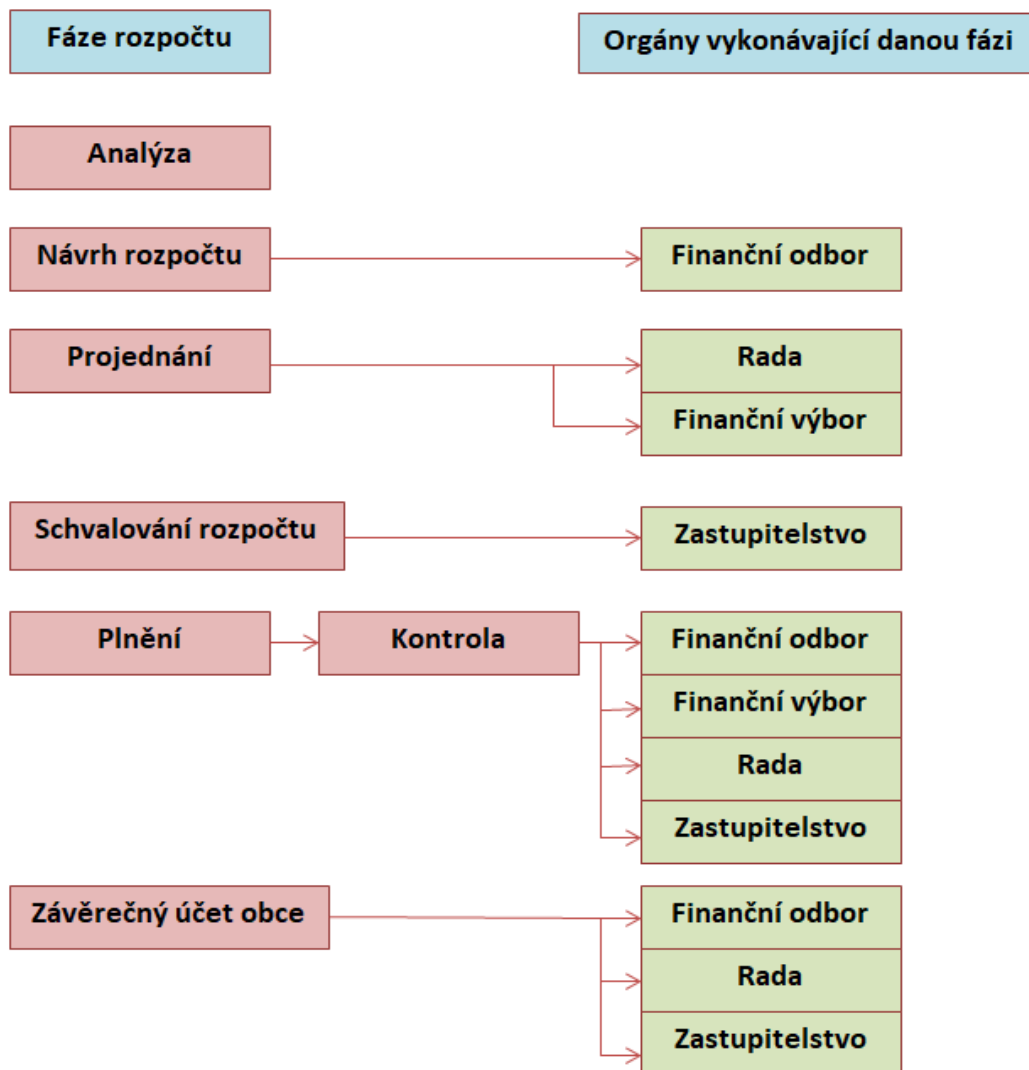
Obr. 3 Vztah mezi běžným a kapitálovým rozpočtem [vlastní zpracování]

Peněžní transfery lze roztrždit na návratné a nenávratné. Územní samosprávy nejsou obvykle plně finančně soběstačné. Zvýšení stupně decentralizace kompetencí ve veřejném sektoru způsobuje, že vlastní příjmy municipální jednotky nepokrývají potřebné výdaje. To je důvod, proč územní samospráva potřebuje dodatečné prostředky ze státního rozpočtu, státních mimorozpočtových fondů nebo i od vyšších stupňů územní samosprávy. Významná část příjmů rozpočtů územní samosprávy je tvořena transfery. Transfery neboli dotace jsou nenávratné vztahy v procesu přerozdělování rozpočtové soustavy.

Pokud se municipální jednotka ocitne v situaci, kdy nebude disponovat dostatečným objemem nenávratných finančních prostředků, bude muset chybějící prostředky nahradit návratnými zdroji. Tyto prostředky však bude muset časem navrátit věřitelům. Stát se snaží regulovat zadlužení územní samosprávy. Municipální jednotka bude povinna uhradit nejen jistinu ale i úrok, čímž vzniká povinnost uhradit dluhovou službu. Mezi návratné příjmy patří úvěr, příjmy z emise obligací, finanční výpomoci, návratné půjčky. Využití těchto zdrojů může výrazně ovlivnit budoucí hospodaření obce. (Peková, 2004, s. 291-306; Peková, 2011, s. 261-267)

1.4.2.2 Rozpočtový proces

Následující schéma dle Provozničkové (2015, s. 64) zachycuje jednotlivé fáze rozpočtového procesu a uvádí, které orgány jsou odpovědné za výkon jednotlivých fází.

Obr. 4 Fáze rozpočtového procesu a výkonné orgány [vlastní zpracování]

Rozpočtový proces zachycuje činnost volených a výkonných orgánů, která má spojitost s tvorbou návrhu územního rozpočtu, s procesem schválení a realizací v rozpočtovém období. Dále se zabývá následnou kontrolou plnění a závěrečným sestavením bilance hospodaření. (Peková, 2011, s. 121-122)

1.4.2.3 Rozpočtová skladba

Jak uvádí Hejduková (2015, s. 55-58), úlohou rozpočtové skladby je jednotně a přehledně třídit příjmy a výdaje veřejných rozpočtů. Toto třídění slouží k:

- zabezpečení jednotné a přehledné sktruktury rozpočtů, pro lepší orientaci při hodnocení hospodaření,
- zlepšení přístupu k analytickým informacím o vývoji rozpočtových příjmů, výdajů,
- seskupení a sumarizaci příjmů a výdajů,
- analýze hospodaření.

Princip jednotnosti je podstatný v rámci soustavy veřejných rozpočtů. Vyhláška ministerstva financí ČR č. 323/2002 Sb. upravuje rozpočtovou skladbu a zajišťuje jednotnost a přehlednost. Rozpočtová skladba je základním předpisem pro třídění příjmů a výdajů, informační a klasifikační klíč sloužící k rozpočtování a pro zjištění míry využití prostředků a dosažených výsledků hospodaření.

Rozpočtová skladba třídí peněžní operace z několika hledisek, mezi 4 nejpodstatnější patří hledisko odpovědnostní, druhové, odvětvové a hledisko konsolidační. Odpovědnostní hledisko třídí příjmy a výdaje dle správců kapitol a je povinné pro státní rozpočet ČR. Druhové hledisko, jak již název napovídá, třídí příjmy a výdaje podle druhů, což umožňuje napojení na účetnictví. Odvětvové třídění příjmů a výdajů nám dává přehled o tom, do jakých oblastí veřejného sektoru jsou peněžní prostředky vydávány. Územní samosprávné celky využívají zejména konsolidační třídění, kdy třídění probíhá uvnitř soustavy veřejných rozpočtů a zabraňuje vzniku duplicit v rozpočtové soustavě.

1.5 Majetek a hospodaření s majetkem obce

Majetek bývá často vymezován jako bohatství, má určitou hodnotu, tržní cenu, je možné ho směnit a užívat přičemž se jedná o jistou podobu spotřeby. Má významnou roli v hodnocení bonity obce, tedy schopnosti obce splácet své dluhy. Při hodnocení bonity obce zohledňujeme hospodaření obce podle rozpočtu, rozsahu a kvality majetku obce a dle podmínek rozvoje. (Peková, 2004, s. 351-353)

Majetek je jeden ze základních ekonomických předpokladů existence obce. Schopnost obce s majetkem nakládat a hospodařit s ním tak, aby jeho velikost rostla a došlo ke zlepšení struktury a kvality, má významný dopad na obecní rozpočty. Obec využívá majetek na

plnění svých funkcí a úkolů. Snaží se o všestranný rozvoj území a o plnění potřeb občanů dané obce, chrání veřejný zájem.

Majetek obcí není nikterak omezen, pouze platným nabytím tohoto majetku. Jeho dolní hranici představuje minimální rozsah, druh a kvalita majetku, který by umožnil obci plnit své funkce a úkoly. Územní samosprávné celky smějí se svým majetkem nakládat samostatně bez zásahů státu. Smějí s majetkem vstupovat do smluvních vztahů, nakupovat jej, prodávat či pronajímat a za určitých předpokladů ho i darovat. Pokud se však obec rozhodne majetek prodat, směnit či darovat musí tento záměr zveřejnit na úřední desce po dobu 15 dnů. (Havlan, 2013, s. 63-64; Provazníková, 2015, s. 209)

Majetek obce dělíme na hmotný (nemovitý a movitý) a nehmotný. Nový občanský zákoník v § 496 uvádí, že hmotná věc je ovladatelná část vnějšího světa, která má povahu samostatného předmětu a nehmotné věci jsou práva, jejichž povaha to připouští, a jiné věci bez hmotné podstaty. (ČESKO, 2012, s. 1081)

Podle Provazníkové se majetek dále člení podle základních funkcí, které obstarává pro obec. Dělí se na majetek sloužící k:

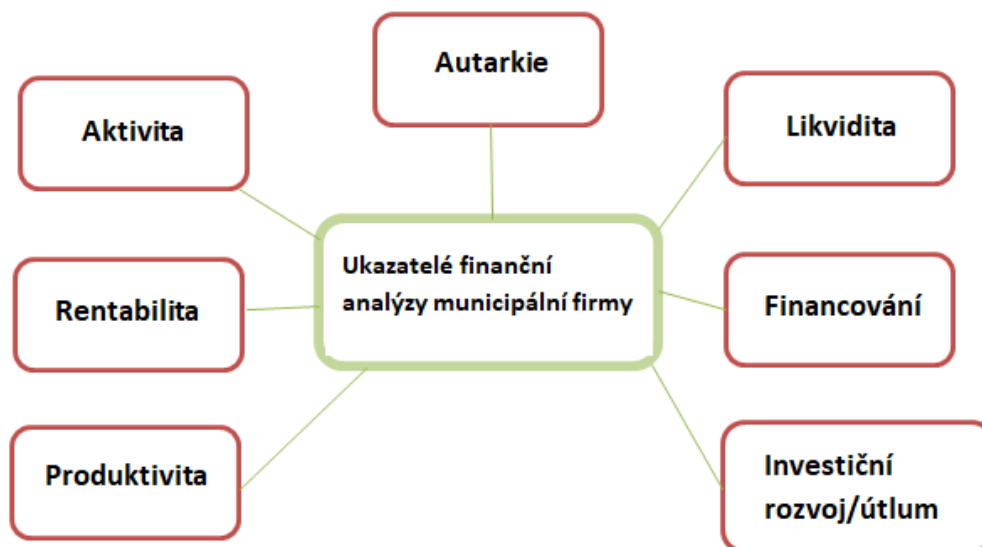
- veřejně prospěšným účelům,
- výkonu samosprávy,
- municipálnímu nebo regionálnímu podnikání.

Obec se často podílí majetkovou účastí na podnikání jiných subjektů, je ovšem důležité, aby předtím dobře zvážila jednotlivá rizika spojené s podnikáním. Může také investovat a nakupovat majetek dosahuje-li potřebných finančních prostředků v kapitálovém rozpočtu. Pokud by se její investice vyplatila, mohlo by dojít ke zlepšení rozpočtového hospodaření a ke zvýšení příjmů rozpočtu obce i regionu. O tom jak budou obce hospodařit, rozhoduje volený orgán, tedy zastupitelstvo obce.

Aby bylo dosaženo vyšší kvality hospodaření územní samosprávy, je nutné dodržovat zásadu publicity. Publikování rozpočtu a závěrečné bilance dává občanům možnost seznámit se s hospodařením obce. Je potřeba dbát na právo občana vědět, jak se s prostředky z rozpočtu hospodaří a na co se vydávají. (Peková, 2004, s. 364-365)

2 UKAZATELE FINANČNÍ ANALÝZY MUNICIPALNÍCH ÚČETNÍCH JEDNOTEK

Pro posuzování finančního hospodaření územních samosprávných celků je potřeba vybrat vhodné ukazatele z oblasti finanční analýzy. Strukturovaný soubor ukazatelů finanční analýzy municipální firmy podle Otrusinové (2015, s. 112) zachycuje obr. 5.

Obr. 5 Strukturovaný soubor ukazatelů finanční analýzy municipální firmy
[vlastní zpracování]

2.1 Ukazatelé rentability

Otrusinová (2015, s. 96-113) tvrdí, že ukazatelé rentability neboli ukazatelé výnosnosti mají vypovídací schopnost o výkonnosti a účinnosti daného subjektu. Zisk představuje výstup a je poměřován s jinými vstupními veličinami, aby bylo možné posoudit míru zhodnocení. Tyto ukazatelé uvádí, kolik jednotek výstupu přinesla jedna jednotka vstupů. Využití zisku jako výstupu není zapříčiněno pouze tím, že jde o základní cíl subjektů, ale pro jeho komplexní přístup. Získáme jej, jestliže odečteme náklady od výnosů.

U municipálních jednotek je rentabilita jeden z nejdiskutovanějších problémů. Municipální jednotky vykonávají kromě hlavní činnosti i činnosti doplňkové. Činnosti hlavní a doplňkové se liší ve vytyčeném cíli. Pro doplňkovou činnost je cílem zisk a jeho maximalizace, ale v případě hlavní činnosti jde především o vyrovnané hospodaření.

Proto je vhodné přistoupit k jejich hodnocení tak, že hlavní činnost bude posuzována pomocí ukazatele autarkie a rentabilita doplňkové činnosti pomocí ukazatele rentability.

$$\text{Rentabilita} = \frac{\text{Výstup}}{\text{Vstupy}}$$

2.2 Ukazatel autarkie

Ukazatel autarkie poskytuje přehled o tom, zda je municipální jednotka schopna být soběstačná a zvládá pokrýt náklady hlavní činnosti z dosažených výnosů. V závislosti na pozitivních datech můžeme autarkii hodnotit na bázi příjmově výdajové nebo na bázi výnosově nákladové. Pokud je výsledná hodnota větší než 1, znamená to, že jsou výnosy vyšší než náklady. (Kraftová, 2002, s. 101)

$$\text{Autarkie} = \frac{\text{Výnosy z hlavní činnosti}}{\text{Náklady na hlavní činnost}}$$

2.3 Ukazatelé likvidity

Otrusinová (2015, s. 99) uvádí, že na základě hodnocení likvidity lze vytvořit souhrnný pohled na schopnost zajištění závazků s dostupnými prostředky, většinou v období jednoho roku. Zajistit potřebnou likviditu je jeden z hlavních úkolů finančního řízení.

Ukazatelé likvidity dávají do poměru to, čím je možno zaplatit, s tím, co je potřeba zaplatit. U základních ukazatelů jsou zde nejčastěji dosazovány položky oběžných aktiv a krátkodobé cizí zdroje. Krátkodobé cizí zdroje obnáší krátkodobé závazky, finanční výpomoci a krátkodobé bankovní úvěry.

Základní ukazatelé likvidity podle Knápkové, Pavelkové a Štekera (2013, s. 91-103):

Běžná likvidita

Tento ukazatel udává, kolikrát oběžná aktiva pokrývají krátkodobé cizí zdroje. Doporučená hodnota je v rozmezí 1,5 až 2,5. Pokud by výsledná hodnota ukazatele byla rovna 1, jednalo by se o rizikovou likviditu. Nedoporučuje se však ani příliš vysoká hodnota běžné likvidity, ta totiž vypovídá o zbytečně vysoké hodnotě čistého pracovního kapitálu a o drahém financování.

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva}}{\text{Krátkodobé cizí zdroje}}$$

Pohotová likvidita

Doporučená hodnota ukazatele pohotovostní likvidity je v rozmezí 1 a 1,5. Pokud by výsledná hodnota byla menší než 1, musí se daný subjekt spoléhat na prodej zásob.

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{Krátkodobé pohledávky} + \text{krátkodobý finanční majetek}}{\text{Krátkodobé cizí zdroje}}$$

Hotovostní likvidita

Hodnoty tohoto ukazatele by se měly pohybovat v rozmezí 0,2 až 0,5. Pokud by hodnota ukazatele byla příliš vysoká, vypovídalo by to o neefektivním využití dostupných finančních prostředků.

$$\text{Hotovostní likvidita} = \frac{\text{Krátkodobý finanční majetek}}{\text{Krátkodobé cizí zdroje}}$$

2.4 Ukazatelé aktivity

Ukazatelé aktivity pomáhají určit, zda je velikost jednotlivých druhů aktiv přiměřená vzhledem k budoucím hospodářským aktivitám. Lze je vyjádřit v podobě obratu a doby obratu.

Obrat kapitálu

Obrat kapitálu respektive obrat aktiv zachycuje, kolikrát se investovaný kapitál obrátí v ročních výnosech. Pokud bychom tuto hodnotu převrátili, bylo by zjištěno za kolik období lze z výnosů obnovit celkový objem využívaných prostředků. (Fotr, Souček, 2005, s. 65; Otrusínová, 2015, s. 114)

$$\text{Obrat kapitálu} = \frac{\text{Výnosy (celkem, hlavní činnost)}}{\text{Pasiva (vlastní kapitál + cizí zdroje)}}$$

Doba obratu pohledávek

Ukazatel doby obratu pohledávek uvádí dobu existence kapitálu v podobě pohledávek. Zachycuje období od prodeje na obchodní úvěr do okamžiku obdržení platby od odběratele. Čím je tato doba kratší, tím lépe. Příliš dlouhá doba obratu pohledávek znamená větší potřebu úvěrů a zvyšují se tak i náklady. Průměrný stav pohledávek je získán sečtením stavu z konce minulého období se stavem nynějšího období a to celé děleno dvěma. Výsledná hodnota je uváděna ve dnech. (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 105, Synek a kol., 2009, s. 209)

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{\text{Průměrný stav pohledávek}}{\text{Tržby}} \times 360$$

Doba obratu závazků

Doba obratu závazků ovlivňuje potřebu čistého pracovního kapitálu, a pokud je využit ve srovnání s dobou obratu pohledávek, poskytuje důležité informace o postavení na trhu daného subjektu a o jeho vyjednávací síle. Za žádoucí výsledek se považuje, jestliže doba obratu závazků je delší než doba obratu pohledávek nebo vyváženost obou ukazatelů. (Režňáková, 2010, s. 48)

$$\text{Doba obratu závazků} = \frac{\text{Krátkodobé závazky}}{\text{Tržby}} \times 360$$

2.5 Ukazatelé zadluženosti

Podle Otrusinové (2015, s. 115) jsou nejčastějšími ukazateli zadluženosti municipálních jednotek:

$$\text{Koeficient samofinancování} = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Celková pasiva}}$$

$$\text{Ukazatel věřitelského rizika} = \frac{\text{Cizí zdroje}}{\text{Celková pasiva}}$$

$$\text{Míra finanční samostatnosti} = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Cizí zdroje}}$$

Pomocí **koeficientu samofinancování** je možné zjistit podíl vlastních zdrojů ze zdrojů celkových (aktiva=pasiva).

Ukazatel věřitelského rizika se doplňuje s koeficientem samofinancování, vyjadřuje podíl cizích zdrojů z celkových zdrojů a součet těchto dvou ukazatelů má být roven 1.

Míra finanční samostatnosti vypovídá o tom, kolik jednotek vlastního kapitálu kryje jednotku cizího kapitálu.

Ukazatel dluhové služby podle Hrabalové (2004, s. 58-59) dává do poměru splátky a obsluhu dluhu k určité kategorii příjmů. Záleží na tom, vzhledem k jakým příjmům ji pomě-

řujeme, např. k běžným příjmům, k vlastním příjmům nebo příjmům celkovým. Dluhová služba zahrnuje splátky úvěrů, leasingu, emitovaných směnek a placené úroky. Běžné příjmy se zpravidla opakují, vlastní příjmy jsou ovlivnitelné příjmy kapitálovými a celkové příjmy jsou ovlivnitelné výší přijatých dotací. Dluhová služba zahrnuje splátky úvěru, leasingu, emitovaných směnek a placené úroky.

Ukazatel dluhové kapacity představuje, kolik prostředků je k dispozici na splacení ročních splátek dluhu v běžném rozpočtu obce, poté co odečteme závazky z minulosti.

2.6 Ukazatelé investičního rozvoje/útlumu

Tento typ ukazatelů zachycuje stav a hospodaření s dlouhodobým majetkem municipální jednotky. Zkoumá míru opotřebení dlouhodobého majetku a zabývá se otázkou, jaký je podíl odpisů na financování investičních aktivit. (Otrusinová, 2015, s. 116)

$$\text{Koeficient opotřebení DM} = \frac{\text{Oprávký}}{\text{Dlouhodobá aktiva (v pořizovacích cenách)}}$$

$$\text{Míra investičního rozvoje} = \frac{\text{Investice celkem (brutto)}}{\text{Odpisy (popřípadě oprávký)}}$$

2.7 Ukazatelé produktivity

Jak uvádí Otrusinová (2015, s. 116), v případě municipálních jednotek představují ukazatele produktivity jistou obměnu ukazatelů rentability. Místo zisku jsou dosazovány jiné hodnoty, jako je např. objem výkonů a jako vstupní veličina je uvažován např. objem vynaložené pracovní síly.

$$\text{Produktivita práce z přidané hodnoty} = \frac{\text{Přidaná hodnota}}{\text{Počet pracovníků (nebo hodin)}}$$

$$\text{Produktivita kapitálu z přidané hodnoty} = \frac{\text{Přidaná hodnota (účetní)}}{\text{Celkový kapitál}}$$

3 SWOT ANALÝZA

Phadermrod, Crowder a Wills (2016, s. 194-196) uvádí, že se jedná se o jednoduchý nástroj, pomocí kterého se provádí systematická analýza využívaná v rámci strategického řízení. Název této analýzy je akronym a odkazuje na 4 oblasti, které jsou předmětem zkoumání analýzy. Jedná se o silné a slabé stránky spadající do vnitřního prostředí a příležitosti a hrozby, které jsou součástí vnějšího prostředí. V případě SWOT analýzy se často využívá tradiční formy brainstormingu. Dalšími nástroji, které se běžně používají při strategické analýze, jsou např. PEST analýza a analýza 5 sil.

Podle Grasseové (2006, s. 49) jsou externími faktory příležitosti a hrozby vymezující vlivy z vnějšího prostředí, zpravidla jde o prostředí:

- ekonomické,
- demografické,
- legislativní,
- ekologicko-ekonomické a další.

Mezi interní faktory jsou řazeny silné a slabé stránky. Tyto faktory zobrazují, co subjektu napomáhá, a co ho naopak brzdí v dosažení cílů a poslání. Zachycují stav:

- financí a ekonomiky,
- kultury,
- personálních zdrojů,
- informačních systémů, vývoje a výzkumu atd.

Postup při sestavování SWOT analýzy podle Sedláčkové a kol. (2006, s. 91-92):

- identifikace významných změn a predikce dalšího vývoje,
- vypracovat přehled silných a slabých stránek subjektu,
- zhodnotit vzájemné vztahy mezi vnitřními a vnějšími faktory, tyto charakteristiky lze promítnout v diagramu.

Poté co takto sestavíme analýzu, by se měl zkoumaný subjekt snažit maximalizovat své silné stránky a eliminovat stránky slabé. Měl by se pokusit využít všech dostupných příležitostí a snažit se upevnit své postavení na trhu, dále by měl minimalizovat hrozby nebo se alespoň pokusit o to, aby se jim do budoucna předešlo (SWOT analýza odhalí pravdivou tvář vaší firmy a pomůže vám nahlédnout do budoucnosti, © 2011).

4 DOTACE

Rosen a Gayer (2010, str. 527) uvádí, že v případě dotací se jedná o velmi důležitý zdroj příjmů pro municipální jednotky a jde také o jeden z hlavních způsobů přerozdělování státních peněz. Takto získané prostředky mohou municipální jednotce sloužit k realizaci řady investičních projektů.

Jak uvádí Hrabalová (2004, s. 43), dotace slouží na podporu obecných i specifických činností obcí. Tyto činnosti jsou prováděny ve veřejném zájmu a je nutné dodržovat u nich určité standardy, které by platily na území celého státu bez toho, aby byly zohledňovány příjmy jednotlivých obcí.

Mimo výkonu činností v rámci samosprávné působnosti, zajišťuje obec činnosti přenesené působnosti, které financuje především dotacemi a správními poplatky získanými za provedené správní úkony. Součástí reformy veřejné správy byl i nárůst rozsahu přenesené působnosti obcí a rostou tak tlaky na financování prostřednictvím dotací. (Provazníková, 2015, s. 135)

Dotace lze členit z několika různých kritérií (Hrabalová, 2004, s. 43-46; Provazníková, 2015, s. 136-138):

Podle poskytovatele

- dotace ze státního rozpočtu – jedná se o dotace běžné, nárokové, vyplácené většinou krajům, které je pak následně rozdělují jednotlivým obcím,
- dotace ze státních mimorozpočtových fondů – jde většinou o dotace kapitálové a účelové, obvykle jsou to dotace ze Státního fondu životního prostředí (investice s ekologickým aspektem), dále to mohou být dotace ze Státního fondu rozvoje bydlení (podpora bytové výstavby), dotace ze Státního fondu dopravní infrastruktury (údržba a oprava komunikací),
- dotace z rozpočtů územních samosprávných celků – obce mohou získat dotace i od krajů v rámci jejich samostatné působnosti a přerozdělováním dotací získaných ze státního rozpočtu,
- dotace z prostředků EU – mohou mít charakter běžných i kapitálových dotací a obvykle jsou přísně účelové, jsou spojeny se spolufinancováním od územních samospráv a k jejich vyplacení dojde většinou až po realizaci projektu, akce,
- dotace od ostatních subjektů – např. mezinárodní sdružení měst.

Podle účelu

- účelové dotace sloužící k financování konkrétní akce, přičemž jsou nabyvatelé povinni dodržovat podmínky uvedenými v zásadách dotační politiky poskytovatele,
- neúčelové dotace, jež nemají přesně vymezené podmínky užití, ale je možné je omezit stanovením, zda jsou určeny na financování běžných nebo kapitálových potřeb (např. příspěvek na výkon státní správy).

Podle financování výdajů

- běžné dotace, označované také jako neinvestiční dotace, jsou poskytovány na financování běžných potřeb v rámci rozpočtového období,
- kapitálové dotace, které tvoří přibližně jednu třetinu dotačních příjmů z rozpočtů obcí a slouží k financování jednorázových investičních akcí.

Podle nárokovosti

- nárokové dotace - za předpokladu splnění určitých podmínek jsou přidělovány územním samosprávným celkům automaticky, jsou spjaty s určitou veřejnou službou vykonávanou územním samosprávným celkem,
- nenárokové dotace – u nenárokových dotací je nutné splnit určitá kritéria pro poskytnutí prostředků daného dotačního titulu a je nutná individuální žádost obce o tuto dotaci, patří sem např. nenárokové dotace z rozpočtových kapitol některých ministerstev, jako Ministerstva školství, Ministerstva životního prostředí, Ministerstva pro místní rozvoj, Ministerstva práce a sociálních věcí atd., které mohou být jak běžné tak kapitálové.

Podle způsobu čerpání

- dotační tituly poskytnuté po uzavření smlouvy,
- forma otevřeného čerpacího titulu u banky – poskytovatel informuje o otevření limitu u banky, která bude následně proplácet předložené doklady od obce, které doloží, že prostředky byly vynaloženy na účely, na něž smí být čerpána dotace,
- poskytnutí dotačních prostředků až poté co je daný projekt uveden v život nebo poskytnutí části dotace při podpisu smlouvy o dotaci a následné uvolňování finančních prostředků během realizace projektu či až po dokončení projektu.

Záleží také na kritériích přidělování dotace, což může být např. rozloha obce, počet obyvatel, míra zadluženosti, počet obydlí apod.

4.1 Financování

Podle Hrabalové (2004, s. 57) lze projekty obce financovat 2 různými způsoby. První možností je financování prostřednictvím vlastních zdrojů, které se dané obci povedly naspořit nebo je získala prodejem majetku. Alternativou pak je využití zdrojů cizích. Cizí prostředky si obec vypůjčí s vědomím, že je bude muset v budoucnu navrátit věřitelům. Rozhodnutí o tom, zda se obec zadluží, by mělo být řádně uvážené, mohlo by totiž výrazně ovlivnit budoucí hospodaření obce. Další možností je pak využití nenávratných finančních prostředků v podobě dotací. Rozhodování může obci usnadnit využití dlouhodobých nástrojů řízení, např. rozpočtový výhled obce, strategický plán rozvoje obce, plán prodeje majetku, atd.

4.1.1 Financování z národních zdrojů

Podle Provazníkové (2015, s. 135-138) do financování z národních zdrojů spadají dotace:

- ze státního rozpočtu,
- dotace ze státních mimorozpočtových fondů,
- dotace z rozpočtů územních samosprávných celků.

V případě dotací ze státního rozpočtu se jedná o dotace běžné, nárokové, vyplácené většinou krajům, které je pak následně rozdělují jednotlivým obcím. U dotací ze státních mimorozpočtových fondů se jedná obvykle o dotace kapitálové a účelové. Většinou se jedná o dotace ze Státního fondu rozvoje bydlení, které slouží na podporu bytové výstavby nebo o dotace ze Státního fondu dopravní infrastruktury na údržbu nebo opravu komunikací. Obce mohou získat dotace i od krajů v rámci jejich samostatné působnosti a přerozdělováním dotací získaných ze státního rozpočtu.

Dotace udělované z krajského rozpočtu se poskytují v souladu s prioritami krajské samosprávy a musí být ve shodě se záměry Rady Olomouckého kraje pro období 2016-2020. Krajské dotace si kladou za cíl rozvoj Olomouckého kraje a uspokojování potřeb obyvatel.

4.1.2 Financování ze zdrojů Evropské unie

Dotace z prostředků EU mohou mít charakter běžných i kapitálových dotací a obvykle jsou přísně účelové, jsou spojeny se spolufinancováním od územních samospráv a k jejich vyplacení dojde většinou až po realizaci projektu, akce. (Provazníková, 2015, s. 136-137)

Operační program 2014-2020

Ze strukturálních fondů dochází k čerpání peněz v cyklech trvajících několik let. Tyto cykly se nazývají tzv. programové období. Nyní probíhá programové období 2014-2020. K dosažení jednotlivých cílů slouží operační programy (OP). V rámci operačních programů jsou popsány cíle, aktivity a podmínky upřesňující, kdo může o dotaci žádat. K upřesnění těchto informací dochází během jednotlivých výzev. Pro programové období 2014-2024 bylo Evropskou komisí schváleno přidělení 24 miliard eur České republice. Tyto prostředky jsou na podporu hospodářského růstu a snížení ekonomických a sociálních rozdílů mezi státy EU. (Evropské strukturální a investiční fondy 2014-2020, © 2018)

Přidělené finanční prostředky čerpá ČR prostřednictvím 10 tematických programů (Evropské strukturální a investiční fondy 2014-2020, © 2018):

Tab. 4 Národní operační programy a jejich řídicí orgány [vlastní zpracování]

Operační program	Řídicí orgán
Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost	Ministerstvo průmyslu a obchodu
Výzkum, vývoj a vzdělávání	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Zaměstnanost	Ministerstvo práce a sociálních věcí
Doprava	Ministerstvo dopravy
Životní prostředí	Ministerstvo životního prostředí
Integrovaný regionální operační program	Ministerstvo pro místní rozvoj
Praha - pól růstu ČR	Magistrát hlavního města Prahy
Technická pomoc	Ministerstvo pro místní rozvoj
Rybářství 2014-2020	Ministerstvo zemědělství
Program rozvoje venkova	Ministerstvo zemědělství

4.2 Průběh vyřízení procesu dotace

Následující kroky popisují, co je nutné provést pro vyřízení dotace. Zachycují celkový proces od přípravy záměru po udržitelnost projektu. (Jak probíhá proces, © 2019; 10 kroků k získání dotace, © 2019)

Krok 1 - Příprava kvalitního záměru

Předložení kvalitně zpracovaného záměru je základním předpokladem pro jeho schválení. Měl by být správně formulovaný, mít pozitivní dopad, jasně vytyčený cíl a logickou strukturu, aby bylo jasné, na jakou cílovou skupinu se zaměřuje. U pracování by měl být kladen zřetel na rozpočet a na financování daného záměru.

Krok 2 – Volba vhodného dotačního programu

Cíl záměru by měl žadatele nasměrovat, v jakém programu by měl o dotaci žádat. Bližší informace lze získat v programovém dokumentu, kde jsou specifikovány cíle programu. Programový dokument také obsahuje přehled typů žadatelů, kteří mohou a dotaci požádat.

Krok 3 – Proces hodnocení žádosti

Žádosti jsou hodnoceny dle kritérií, které byly součástí výzvy. Poté co řídicí orgán rozhodne, jsou jednotliví žadatelé informováni o jejich rozhodnutí a můžou se v případě negativního vyjádření proti němu odvolat. Způsob odvolání proti rozhodnutí řídicího orgánu si stanovují jednotlivé řídicí orgány operačních programů samostatně.

Krok 4 – realizace dotačního projektu

Pokud žadatel dostal kladné vyjádření, podepíše se s ním smlouva obsahující podmínky realizace. Většina dotací je vyplácena tzv. ex post – to znamená, až po dokončení realizační fáze. Pokud je tomu tak, je nutné financovat projekt vlastními prostředky nebo úvěry až do doby obdržení dotace. Je potřeba dbát ne jen na správně vedené účetnictví, ale i na dodržování termínů, cílů projektu a ostatních podmínek (výběr dodavatelů, uchovávání dokladů, atd.), se kterými příjemce dotace souhlasil v dotační žádosti.

Krok 5 – Monitoring, kontrola

Spočívá v porovnávání skutečného stavu se stavem plánovaným. Kontroluje se efektivnost využití poskytnutých finančních prostředků. Podklad pro monitoring a kontrolu tvoří monitorovací zprávy, které na konci projektu předkládá příjemce dotace. Monitorovací zprávy obsahují informace o financování projektu, o problémech realizace, o dopadech na cílové

skupiny, apod. Tyto zprávy mají zpravidla jednotnou formu. Spolu s nimi jsou předkládány žádosti o platbu.

Krok 6 – Vyhodnocení projektu a vyúčtování

Žádosti o platbu obsahují souhrn podkladů o finančním hospodaření příjemce dotace (např. faktury, smlouvy, objednávky, atd.). Jedná se o dokument, na základě kterého je vyplacena dotace. Řídící orgán zkontroluje, zda je nárok oprávněný. Pokud je vše v pořádku, peníze se objeví brzy na účtu, pokud by však byly odhaleny nedostatky (příjemce dotace by vše nedoložil nebo by doložené věci nebyly správně) bude následovat korekce, která následně zkrátí nárokovanou částku.

Krok 7 – Udržitelnost projektu

Mohlo by se zdát, že po proplacení dotace je projekt v cíli, ovšem opak je pravdou. Je nutné udržovat projekt při životě, alespoň po dobu, ke které se příjemce dotace uvázal ve smlouvě (nejčastěji 5 let). Za nesplnění této podmínky jsou uděleny sankce a v některých případech může i dojít k vyžádání vrácení dotační sumy.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 MĚSTO ŠTERNBERK

Název:	Šternberk
Rozloha:	48,793 km ²
Počet Obyvatel:	13 513 obyvatel (k 1. 1. 2019)
Místní části:	Dalov, Chabičov, Krakořice, Šternberk, Těšíkov
Nadmořská výška:	268 m. n. m.

Obr. 6 Vlajka města
(Symboly města, © 2012)

Šternberk je moravské město nacházející se na úpatí Nízkého Jeseníku. Je vzdálen 16 km od Olomouce. Šternberk vznikl z osady pod hradem stejného jména, protínající důležitou křižovatkou obchodních cest. V roce 2008 byl Šternberk zvolen historickým městem České republiky. Známý je také pro závody automobilů do vrchu na slavné trati Ecce Homo.

Nejstarší zmínka o městě Šternberk pochází z roku 1296. V roce 1409 získal Šternberk od své vrchnosti městské právo a sním spjatou soudní a správní autonomii. Vzhledem k výhodné situovanosti města se stal Šternberk opěrným bodem různých vojsk, např. za husitských válek, za třicetileté války atd. Dopady válečných útrap se projevovaly snižováním počtu obyvatel české národnosti. Město se v průběhu 16. a 17. století dosídlilo německými a slezskými přistěhovalci, čímž město dostala německý ráz.

Počátkem 19. století se ve Šternberku rozvíjel textilní průmysl spjatý s výrobou bavlny, který se dostal do výrobní krize za občanské války v USA, kdy byl přerušena dovoz bavlny. Město dále proslulo hodinářským průmyslem a městskými lázněmi. Hodinářství i lázně však postupem času zanikly. Okresním městem se Šternberk stal ve 2. polovině 19. století.

Šternberk je od 1. 1. 2003 městem s rozšířenou působností III. stupně a současně městem s pověřeným úřadem II. stupně. Šternberk spadá mezi obce s rozšířenou působností, pod níž spadá 21 obcí. Obvod je rozdělen na 2 hlavní obvody, a sice obvod pověřeného městského úřadu Šternberka a obvod pověřeného městského úřadu Moravský Beroun.

Ve Šternberku se nachází úřady státní správy a samosprávy, bankovní ústavy, pošta, kino, knihovna, galerie, nemocnice, mateřské školy, základní školy, střední odborná učiliště a gymnázium, základní umělecká škola, atd. (Město Šternberk, © 2018; Strategie rozvoje města Šternberka, © 2013; Šternberk, © 2018)

5.1 Orgány města

Samospráva města je vedena starostou města, dvěma místostarosty, zastupitelstvem a radou města. Starostou města Šternberk je Ing. Stanislav Orság. Pozice 1. místostarosty je obsazena Jiří Krausem a 2. místopředsedou je Mgr. Libor Šamšula.

Zastupitelstvo

Jednou za 4 roky se konají volby do zastupitelstva města. Do zastupitelstva má právo volit a být volen každý občan obce. Počet členů zastupitelstva je stanoven zákonem č. 128/2000 Sb. o obcích, kdy se přihlíží k počtu obyvatel obce a k velikosti územního obvodu. Město Šternberk má v současnosti 21 členů zastupitelstva. Zvolením vzniká mandát člena zastupitelstva. Práv a povinností nabývají členové složením slibu.

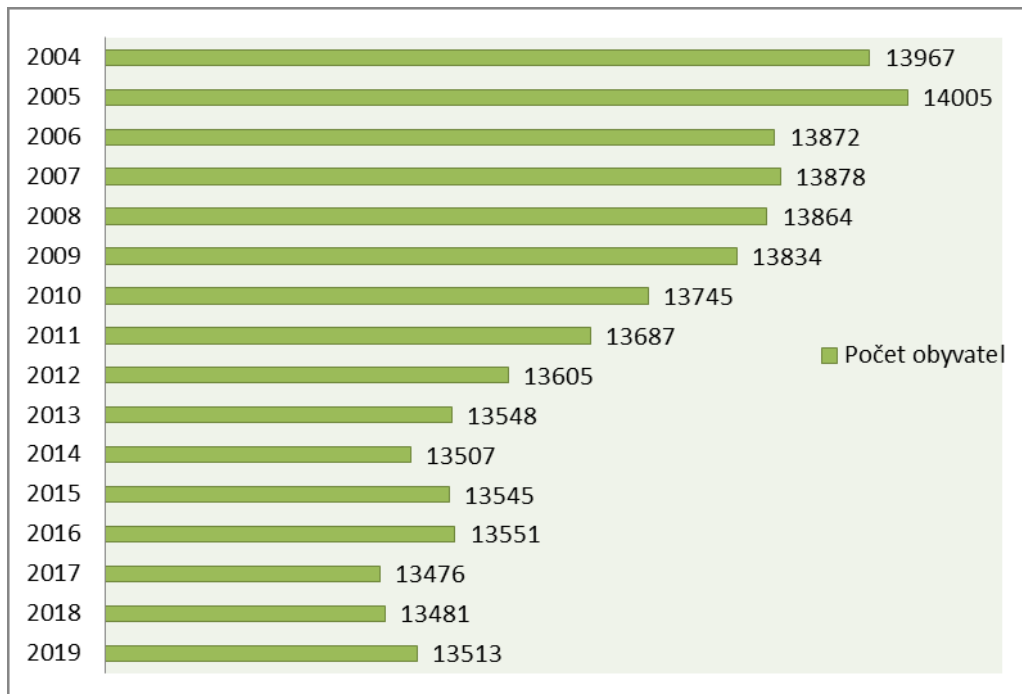
Rada města

Rada města představuje výkonný orgán obce, který zajišťuje oblast samotné působnosti. Za výkon rady obce odpovídá zastupitelstvo obce. V rámci přenesené působnosti smí rada rozhodovat, stanoví-li tak zákon. Starosta spolu s místostarosty a dalšími členy rady utváří radu obce. Počet členů je nejméně 5 a nejvýše 11, přičemž nesmí překračovat počet členů zastupitelstva. (Samospráva, © 2019)

5.2 Obyvatelstvo města Šternberk

Počet obyvatel vymezuje rozsah populace určitého území. Vývoj počtu obyvatel města Šternberk, od roku 2004 do roku 2019, zachycuje Graf 1. Vývoj má převážně klesající tendence, tento jev je pravděpodobně zapříčiněn stárnutím obyvatelstva a skutečností, že se rodí méně dětí. Hlavní příčinou však asi bude ekonomická a společenská transformace po roce 1989. Více pracovních příležitostí, možnost cestování, oddalování vstupu do manžel-

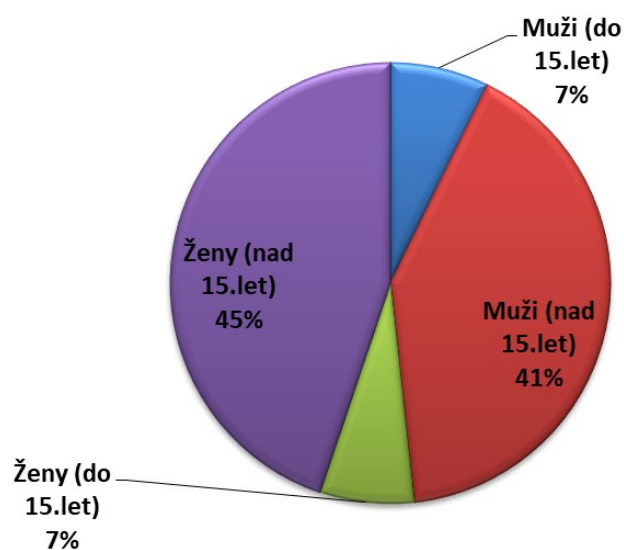
ství a založení rodiny, studijní možnosti (zahraniční studium), to vše mohou být příčiny úbytku obyvatel města Šternberk.

Graf 1 Vývoj počtu obyvatel od roku 2004 do roku 2018 [vlastní zpracování]

(Vývoj počtu obyvatel v obci Šternberk, Olomouc, © 2019)

Následující Graf č. 2 zachycuje strukturu obyvatel v letech 2013 – 2019, rozděluje obyvatelstvo dle pohlaví a věku.

Graf 2 Struktura obyvatel 2013-2019 [vlastní zpracování]

(Počet obyvatel obce Šternberk, © 2019)

5.3 Vývoj nezaměstnanosti a hlavní zaměstnavatelé

Nezaměstnanost ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Šternberk uvádí Tab. 5. Uvádí přehled od roku 2013 do roku 2017. Z dostupných dat lze vyvodit, že nezaměstnanost se postupem času snižovala. Podíl nezaměstnanosti v roce 2017 byl pod 5%.

Tab. 5 Nezaměstnanost SO ORP Šternberk 2013-2017 [vlastní zpracování]
(SO ORP Šternberk, © 2018; Strategie rozvoje města Šternberka, © 2013)

SO ORP Šternberk - nezaměstnanost	2013	2014	2015	2016	2017
Evidovaní uchazeči o zaměstnání	1748	1576	1271	1014	754
z toho dosažitelní (%)	99,25	98,98	99,21	99,01	96,15
z toho občané se zdravotním postižením (%)	11,49	12,18	14,94	16,86	18,56
z toho absolventi (%)	4,97	5,26	3,85	3,05	3,44
z toho osoby s délkou evid. nad 12 měsíců (%)	41,07	43,71	41,93	32,24	27,58
Volná pracovní místa	32	41	106	185	240
Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo	54,62	38,43	11,99	5,48	3,14
Podíl nezaměstnaných osob (%)	10,64	9,71	7,93	6,23	4,55

V roce 2004 závod Moravia, který patřil k významným zaměstnavatelům, opustil město a přesídlil do nedalekého Uničova. Následoval vznik několika drobných podnikatelů. V roce 2008-2009 nastal úpadek většího množství podnikatelů v důsledku krize. Tento úpadek měl na svědomí propouštění zaměstnanců, omezení výroby jednoho z největších zaměstnavatelů Vojenského opravárenského podniku (VOP). Podnik VOP v roce 2013 ukončil svůj provoz a všichni zaměstnanci byli propuštěni. Tento podnik byl zastoupen firmou EXCALIBUR ARMY s.r.o., která vytvářela nová pracovní místa. Excalibur patří k jednomu ze 4 velkých podniků sídlících ve Šternberku, které mají nad 250 zaměstnanců a jsou klíčové pro zaměstnávání obyvatelstva města. Dalšími specializovanými firmami v oblasti průmyslu jsou HORIMEX s.r.o. a JK TOOL s.r.o. Největšími zaměstnavateli města Šternberk jsou: EXCALIBUR ARMY s.r.o., Keestrack s.r.o. a Robertshaw s. r. o. V centru města sídlí především drobní podnikatelé ze sektoru služeb a v okrajových částech města je možno najít firmy zaměřené na těžký průmysl. Další pracovní příležitosti nabízí nedaleko se nacházející Olomouc.

5.4 SWOT Analýza

Následující Tab. 6 zachycuje SWOT analýzu města Šternberk. Uvádí silné, slabé stránky města, příležitosti a hrozby.

Tab. 6 SWOT analýza města Šternberk [vlastní zpracování]

(Strategie rozvoje města Šternberka, © 2013)

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - dobrá úroveň základní občanské vybavenosti - výhodná poloha vůči Olomouci - dostatečná dopravní infrastruktura - otevřenost města pro příchod investorů - existence průmyslových zón - velké zastoupení strojírenského průmyslu - vysoká míra podnikatelské aktivity 	<ul style="list-style-type: none"> - zanedbanost a nákladnost infrastruktury pro volný čas, kulturu a sport - nedostatečná kapacita sociálních zařízení města, jako jsou domovy důchodců a azylové domy - absence obchvatů města - nedostatek parkovacích ploch - špatný technický stav nádraží - slabé využití potenciálu turistů - špatný stav nemovitostí (zanedbanost), které by bylo možné využít pro rozvoj podnikání ve městě
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj sociálního podnikání a poradenství - využití možnosti čerpání finančních zdrojů z krajských dotačních titulů a z národních a evropských dotačních programů v rámci programového období 2014-2020 - zvýšení intenzity využití chátrajících objektů a volných ploch k podnikání - podpora volnočasových aktivit - rozvoj cestovního ruchu - rozvoj a budování cyklotras - revitalizace veřejných prostor 	<ul style="list-style-type: none"> - úpadek největších zaměstnavatelů města a nárůst počtu nezaměstnaných osob - demografický vývoj, stárnutí a úbytek obyvatelstva, emigrace mladého obyvatelstva - rizika kapitálové návratnosti plynoucí z rozvoje turistické infrastruktury - nedostatečná připravenost na čerpání finančních zdrojů z národních dotačních programů a programů EU - nedostatky ve vzdělanostní struktuře – absence vysokoškolsky vzdělaných lidí - nedocnění cestovního ruchu jakožto předmětu podnikání a zaměstnanosti

Základní občanská vybavenost je ve městě na dobré úrovni, jelikož Šternberk je obcí s rozšířenou působností, disponuje mateřskými, základními a středními školami. Ve městě se nachází nemocnice poskytující lékařskou péči, dále disponuje poštou, různými obchody, venkovním bazén, fotbalovým a zimním stadionem atd.

Tím, že je Šternberk vzdálen nedaleko města Olomouc stal se významným dopravním uzlem mezi městy Uničov, Rýmařov, Opava, Olomouc, Litovel a Bruntál. Zároveň Šternberk leží na významném železničním spoji Olomouc – Šumperk – Jeseník. Nyní je zamýšlena elektrizace trati Olomouc- Šternberk – Uničov, což umožní pasažérům být ze Šternberka v Olomouci za pouhých 8 minut a cesta do Uničova zabere pouhých 9 minut.

Město disponuje hned několika turistickými lákadly (hrad, kostel, Expozice času, závody do vrchu Ecce homo, atd.), ale turisté jej navštěvují spíše jako výletní destinaci. Proto by pro město bylo dobré vytvořit z něj místo pobytové, kde by se návštěvníci zdrželi po delší dobu. Do oživení turismu by se mělo zapojit co nejvíce lokálních aktérů, jako jsou místní podnikatelé, majitelé restaurací, hoteliéři, provozovatelé památek a veřejná správa (vytvořit jednotný rezervační systém, permanentky, rodinné slevy). Cílem je motivovat turisty k návštěvě města a k tomu, aby se v budoucnu opět vrátili.

Díky silnému zastoupení strojírenského průmyslu, průmyslu vojenského a existenci průmyslových zón je k dispozici občanům města více pracovních příležitostí a nezaměstnanost meziročně klesá.

V oblasti sociálního podnikání je ve městě Šternberk díra na trhu, tato oblast není pro podnikatele atraktivní a jsou o ní málo informovaní. Pokud by byl vysvětlen smysl, možnosti a výhody, které toto podnikání obnáší, mohl by se postoj podnikatelů změnit.

Město se pravidelně zapojuje do spousty projektů financovaných ze strukturálních fondů EU, z národních fondů a fondů Olomouckého kraje za účelem podpory hospodářského růstu. OP Životního prostředí patří mezi jeden z nejvyužívanějších dotačních zdrojů, byl využit pro dokončení kanalizace, k vytvoření podzemních kontejnerů ke sběru a separaci odpadů, k výstavbě kompostárny. Všechny tyto projekty přispěli ke zlepšení kvality životního prostředí ve městě a udělaly jej atraktivnější pro investory. Dalšími využívanými dotačními programy jsou dotace od Ministerstva pro místní rozvoj, OP Podnikání a inovace, OP Vzdělávání a konkurenceschopnost, OP Lidské zdroje a zaměstnanost atd.

6 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ MĚSTA ŠTERNBERK

Pro plánování rozpočtů, jejich tvorbu a kontrolu využívá město Šternberk střednědobý plánovací dokument. Tento střednědobý výhled čerpá informace z prostředků, které jsou mu zpřístupněny městem, patří sem rozpočty města, účetnictví, plán investičních akcí a splátkové kalendáře závazků města. Při analýze hospodaření města Šternberk se bude vycházet ze střednědobého výhledu rozpočtu pro rok 2019-2023, výročních zpráv města, závěrečných účtů a z rozpočtů města v letech 2015-2017.

6.1 Aktiva a Pasiva

Aby bylo možné provést analýzu je potřeba znát jednotlivé položky rozvahy. Následující kapitola se bude zabývat pouze vybranými položkami, které jsou významnými pro provedení analýzy hospodaření města Šternberk.

6.1.1 Aktiva

Aktiva představují souhrnné označení pro movitý, nemovitý majetek a pohledávky vlastněné účetní jednotkou, se kterými může daný subjekt nakládat a využívat je ke své činnosti. Tab. 7 zobrazuje strukturu aktiv ve sledovaném období 2015-2017.

Tab. 7 Struktura aktiv [vlastní zpracování] (Rozpočet, © 2018)

v tis. Kč	2015	2016	2017
Stálá aktiva	1 314 132	1 244 839	1 251 237
DNM	5 491	4 582	3 730
DHM	1 112 617	1 013 676	1 021 328
DFM	194 689	225 650	225 677
Dlouhodobé pohledávky	1 335	931	502
Oběžná aktiva	148 904	250 225	287 084
Zásoby	0	0	0
Krátkodobé pohledávky	19 865	17 598	17 651
Krátkodobý fin. majetek	129 039	232 627	269 433
AKTIVA CELKEM	1 463 036	1 495 064	1 538 321

Za sledované období jsou stálá aktiva tvořena hlavně dlouhodobým hmotným majetkem. Dlouhodobý majetek tvoří stálá aktiva průměrně z 83 % v letech 2015-2017. Druhou nejvýznamnější položkou stálých aktiv je dlouhodobý finanční majetek, který tvořil průměrně 17 % stálých aktiv. Dlouhodobý nehmotný majetek a dlouhodobé pohledávky jsou v letech 2015-2017 zanedbatelné vzhledem k ostatním položkám. Výše oběžných aktiv byla převážně ovlivněna výší krátkodobého finančního majetku, jehož průměrný podíl na celku byl 91 %. Zbytek oběžných aktiv byl tvořen krátkodobými pohledávkami. Ve sledovaném období město nedisponovalo žádnými zásobami.

6.1.2 Pasiva

Pasiva jsou kapitálem daného subjektu, který je tvořen vlastními a cizími zdroji. Tento kapitál představuje zdroj financování majetku. Tab. 8 zachycuje zdroje financování municipální jednotky.

Tab. 8 Struktura pasiv [vlastní zpracování] (Rozpočet, © 2018)

v tis. Kč	2015	2016	2017
Vlastní kapitál	1 407 775	1 439 894	1 488 250
Jmění úč. j. a upravující položky	1 130 540	1 062 728	1 027 081
Fondy úč. j .	12 067	12 163	11 758
Výsledek hospodaření	265 168	365 003	449 411
Cizí zdroje	55 261	55 170	50 071
Rezervy	94	92	89
Dlouhodobé závazky	33 563	30 275	28 327
Krátkodobé závazky	21 604	24 803	21 655
PASIVA CELKEM	1 463 036	1 495 064	1 538 321

Majetek municipální jednotky je financován převážně vlastními zdroji, přičemž nejvýznamnější položkou vlastního kapitálu je jmění účetní jednotky a upravující položky. Tato položka se meziročně snižovala cca. o 5 % a její průměrná hodnota podílu na celku činila 74 %. Během sledovaného období narůstal každým rokem výsledek hospodaření. Mezi roky 2015-2016 činil nárůst 38 %, v roce 2016-2017 se snížil na 23 %. Cizí zdroje jsou

především tvořeny dlouhodobými a krátkodobými závazky, přičemž podíl dlouhodobých závazků na celku je vyšší než podíl závazků krátkodobých. Cizí zdroje tvoří průměrně 3,6 % z celkových pasiv.

6.2 Příjmy, výdaje a saldo 2015-2017

Pokud hodnotíme finanční hospodaření municipální jednotky je nutno brát v potaz, že rozpočet a střednědobý výhled dané jednotky je složen z příjmů a výdajů.

Následující tabulky 7-9 zobrazují vývoj hospodaření ve sledovaném období 2015-2017.

6.2.1 Rok 2015

Následující tabulka č. 7 uvádí přehled vývoje rozpočtu v roce 2015, poskytuje informace o vývoji příjmů, výdajů a salda příjmů a výdajů.

Tab. 9 Rozpočet města v roce 2015 [vlastní zpracování]

(Střednědobý výhled rozpočtu města Šternberk 2019 – 2023, © 2018; Rozpočet, © 2018)

Příjmy a výdaje v tis. Kč	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutečnost
Daňové příjmy	165 283,00	166 157,73	183 486,37
Nedaňové příjmy	10 780,00	17 259,88	25 690,83
Kapitálové příjmy	14 900,00	14 900,00	12 153,13
Přijaté dotace	42 142,30	70 788,57	66 902,83
Příjmy celkem	233 105,30	269 106,18	288 233,16
Běžné výdaje	170 715,30	200 371,88	178 177,53
Kapitálové výdaje	107 195,00	112 752,13	97 563,12
Výdaje celkem	277 910,30	313 124,01	275 740,65
Saldo příjmů a výdajů	-44 805,00	-44 017,83	12 492,51

Zastupitelstvo města Šternberka schválilo dne 25. 02. 2015, rozpočet města Šternberka na rok 2015. Rozpočet města byl schválený jako schodkový, rozdíl mezi příjmy a výdaji neboli schodek byl krytý přebytkem hospodaření minulých let. Původní hodnota schválených celkových příjmů 233, 105 mil. Kč byla později navýšena na 269, 106 mil. Kč. Na konci

roku dosahovaly skutečné příjmy výše 288,233 mil. Kč. Rozpočtované příjmy a výdaje se v daném roce 2015 zvyšovaly na základě poskytnutých dotací a ostatních finančních prostředků. Skutečné příjmy v tomto roce přesáhly skutečné výdaje o 12, 492 mil. Kč, tento rozdíl tvoří kladné saldo hospodaření města Šternberk.

6.2.2 Rok 2016

Tab. 8 zobrazuje schválený, upravený a skutečný rozpočet města v toce 2016.

Tab. 10 Rozpočet města v roce 2016 [vlastní zpracování]

(Střednědobý výhled rozpočtu města Šternberk 2019 – 2023, © 2018; Rozpočet, © 2018)

Příjmy a výdaje v tis. Kč	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutečnost
Daňové příjmy	175 743,00	176 452,32	197 314,74
Nedaňové příjmy	28 837,14	32 952,35	34 253,18
Kapitálové příjmy	4 950,00	17 140,00	55 329,12
Přijaté dotace	45 643,86	40 704,40	40 027,31
Příjmy celkem	255 174,00	267 249,07	326 924,35
Běžné výdaje	187 712,00	203 495,75	178 007,96
Kapitálové výdaje	83 293,00	87 811,32	42 110,36
Výdaje celkem	271 005,00	291 307,07	220 118,32
Saldo příjmů a výdajů	-15 831,00	-24 058,00	106 806,03

Hospodaření za rok 2016 skončilo kladným saldem příjmů a výdajů ve výši 106, 806 mil. Kč. Jelikož byl schválený rozpočet deficitní, je takto vysoký přebytek na konci roku hodnocen velmi pozitivně. Původně byly celkové příjmy města rozpočtovány ve výši 255, 174 mil. Kč, pozdější úpravy je však navýšily na 267, 249 mil. Kč. K 31. 12. 2016 dosáhly skutečné příjmy výše 326, 924 mil. Kč, vzhledem k upravenému rozpočtu tak byly splněny na 122 %. Hodnota příjmů schváleného rozpočtu činila 255, 174 mil. Kč a skutečné příjmy dosáhly téměř 327 mil. Kč, tato skutečnost je zapříčiněna prodejem investičního majetku a majetkových práv města Šternberk, který způsobil nárůst kapitálových příjmů o cca. 50 mil. Kč. Původní schválené celkové výdaje činily 271, 005 mil. Kč, byly však během roku

upraveny na 291, 307 mil. Kč. Ve skutečnosti byly čerpány výdaje ve výši 220, 118 mil. Kč, čímž vznikla úspora 71, 189 mil. Kč, což dělá přibližně 24,5%.

6.2.3 Rok 2017

Následující tabulka Tab. 9 zachycuje vývoj příjmů a výdajů v roce 2017 a saldo příjmů a výdajů.

Tab. 11 Rozpočet města v roce 2017 [vlastní zpracování]

(Střednědobý výhled rozpočtu města Šternberk 2019 – 2023, © 2018; Rozpočet, © 2018)

Příjmy a výdaje v tis. Kč	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutečnost
Daňové příjmy	189 465,00	194 435,38	213 011,47
Nedaňové příjmy	25 931,00	29 150,31	33 928,59
Kapitálové příjmy	11 800,00	5 805,21	7 602,58
Přijaté dotace	34 901,00	56 997,33	46 628,78
Příjmy celkem	262 097,00	286 388,23	301 171,42
Běžné výdaje	208 082,00	232 346,51	202 972,70
Kapitálové výdaje	73 031,00	80 877,72	61 068,74
Výdaje celkem	281 113,00	313 224,23	264 041,44
Saldo příjmů a výdajů	-19 016,00	-26 836,00	37 129,98

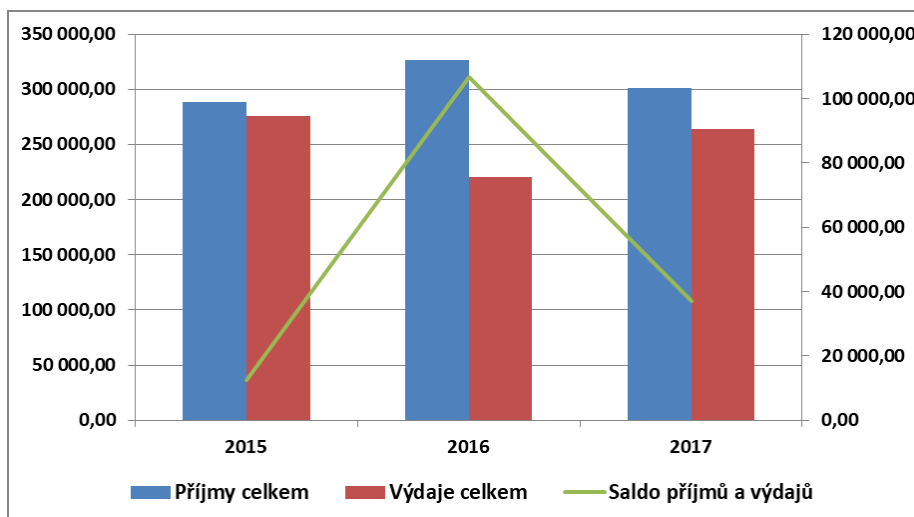
Celkové příjmy k 31. 12. 2017 byly oproti upravovanému rozpočtu vyšší o 14, 783 mil. Kč. Úspora ve výdajích činila 49, 183 mil. Kč, což dělá cca. 16 %. Tato úspora vznikla úsporou v provozních výdajích a neprofinancováním některých investic do konce roku.

6.2.4 Sledované období 2015-2017

Celková bilance ukazuje, že město hospodařilo v jednotlivých letech s příjmy v celkovém objemu od 288,2 mil. Kč (2015) do 326,9 mil. Kč (2016). Celkový objem výdajů se pohyboval v rozmezí od 220,1 mil. Kč (2016) do 275,7 mil. Kč (2015). Ve všech letech hospodařilo město s přebytkem, který činil od 12,5 mil. Kč (2015) do 106,8 mil. Kč (2016).

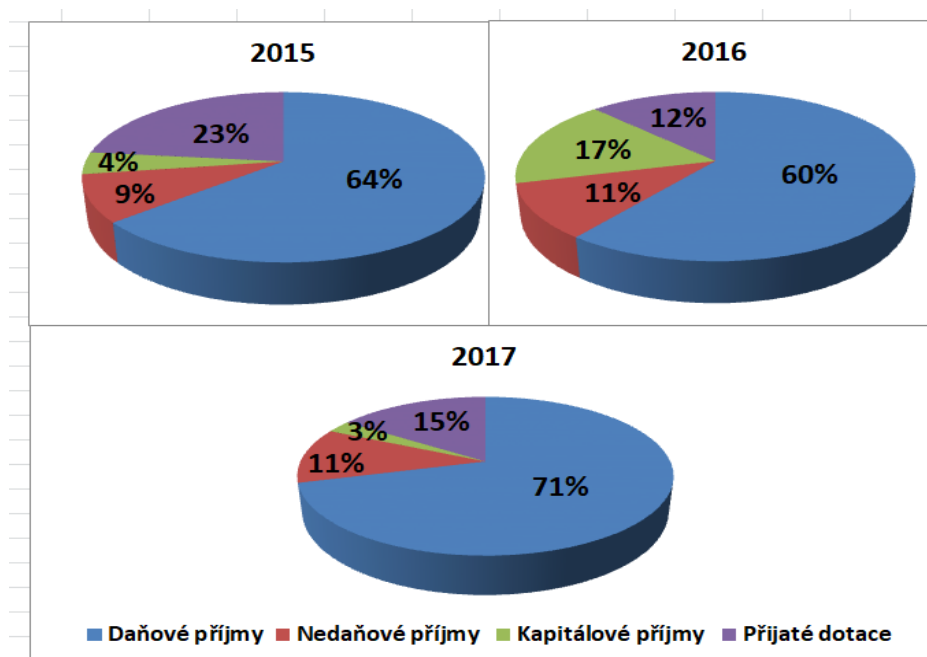
Příjmy

Graf 3 zachycuje průběh hospodaření města ve sledovaném období 2015-2017. Z grafu lze vyčíst celkové příjmy, výdaje a jakého salda hospodaření bylo dosahováno v jednotlivých letech. Částky jsou uvedeny v tis. Kč.

Graf 3 Meziroční vývoj příjmů, výdajů a salda hospodaření [vlastní zpracování]
(Střednědobý výhled rozpočtu města Šternberk 2019 – 2023, © 2018; Rozpočet, © 2018)

Graf č. 4 zobrazuje skladbu celkových příjmů. Uvádí, jakou část z celkových příjmů tvoří daňové příjmy, nedaňové příjmy, kapitálové příjmy, přijaté dotace.

Graf 4 Skladba celkových příjmů v jednotlivých letech 2015-2017 [vlastní zpracování]
(Střednědobý výhled rozpočtu města Šternberk 2019 – 2023, © 2018; Rozpočet, © 2018)

Ve sledovaném období 2015-2017 má město podobnou skladbu příjmů. V každém sledovaném roce převažují příjmy daňové. Daňové příjmy tvoří za sledované období v průměru 65 % z příjmů celkových. Méně výrazný podíl na objemu celkových příjmů mají příjmy nedaňové, které se pohybují okolo 10 %, přičemž nejdůležitější položkou v dané kategorii jsou sankční platby přijaté od jiných subjektů, dále příjmy z poskytnutých služeb a výrobků a odvody příspěvkových organizací.

Výrazný podíl na celkových příjmech mají přijaté dotace, které v průměru dosahovaly 16,67 % příjmů celkových. Nejvyšší byly v prvním roce sledovaného období 2015, s podílem 23 % na celkových příjmech. Tab. 10 poskytuje přehled o investičních a neinvestičních dotacích ve sledovaném období 2015-2017.

Tab. 12 Přehled investičních a neinvestičních dotací [vlastní zpracování]

(Střednědobý výhled rozpočtu města Šternberk 2019 – 2023, © 2018; Rozpočet, © 2018)

Dotace v tis. Kč	2015	2016	2017
Neinvestiční dotace	38 924	32 752	44 611
Investiční dotace	25 719	5 565	0

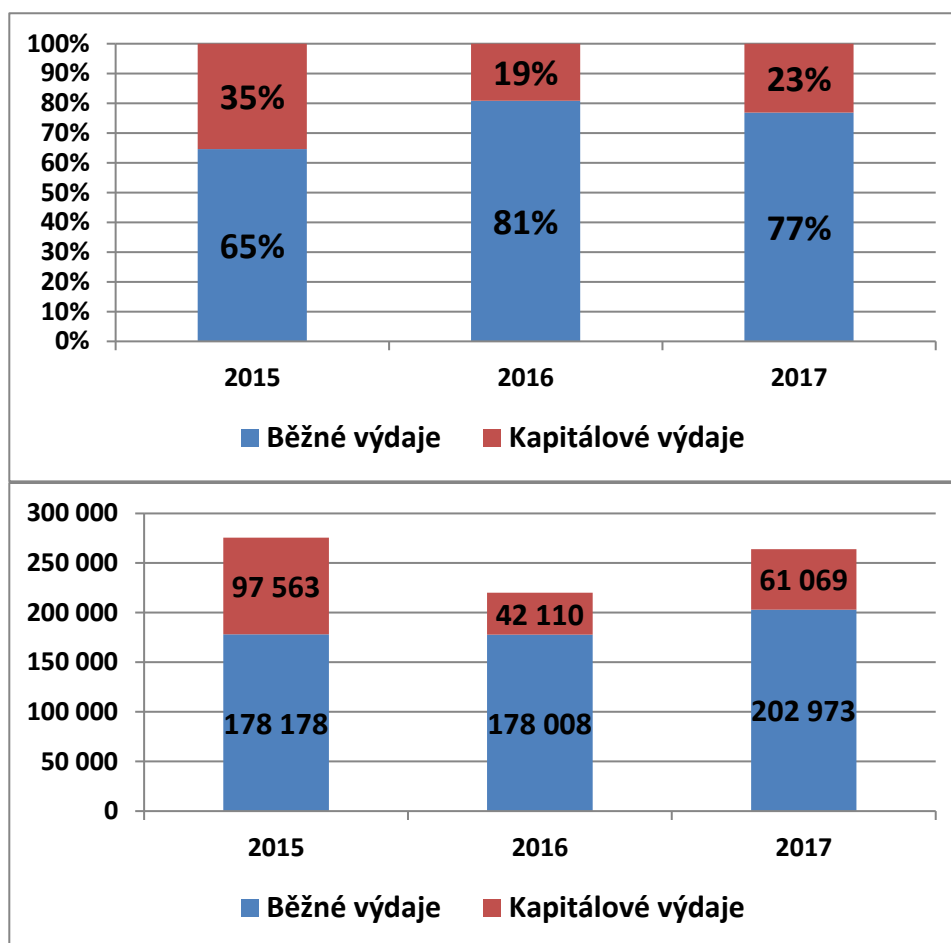
V části neinvestiční se jedná především o dotace ke krytí výkonu státní správy, další položkou jsou ostatní transfery ze státního rozpočtu a spadají sem také transfery od obcí, krajů a regionů, přestože je tato položka ve své výši považována za méně významnou. Pro rozvoj města jsou klíčové dotace investiční, které během sledovaného období klesly z 25 719 tis. Kč až na 0. Investiční aktivita města v letech 2013-2017 byla vyjádřena částkou 329,4 mil. Kč, přičemž dle údajů poskytovaných střednědobým výhledem města bylo 80,2 mil. Kč, což představuje 24,3 % z investiční aktivity, hrazeno právě z dotací.

Kapitálové příjmy byly v roce 2015 a 2017 téměř zanedbatelné, avšak v roce 2016 tvořily 17 % z celkových příjmů. Kapitálové příjmy jsou složeny z příjmů z prodeje pozemků, příjmů z prodeje ostatních nemovitostí, z prodeje ostatního hmotného dlouhodobého majetku a z ostatních kapitálových příjmů.

Výdaje

Z grafu č. 5 je zřejmé, že běžné výdaje silně převyšují výdaje kapitálové, průměrná hodnota běžných výdajů činí 74%. Na výši běžných výdajů má především vliv objem platů, včet-

ně pojistného a neinvestičních příspěvků právnických osob. Kapitálové výdaje jsou výdaje nahodilé, jedná se o investiční potřeby města, jako jsou výdaje na budovy, stavby, haly.

Graf 5 Struktura výdajů v letech 2015-2017 [vlastní zpracování]

(Střednědobý výhled rozpočtu města Šternberk 2019 – 2023, © 2018)

Ohodnocení města dle stupnice ekonomického hodnocení AQE advisors, a.s. ve sledovaném období zachycuje Tab. 13.

Tab. 13 Ohodnocení města dle stupnice ekonomického hodnocení AQE advisors, a.s. [vlastní zpracování] (Střednědobý výhled rozpočtu města Šternberk 2019 – 2023, © 2018)

Hodnocení	2015	2016	2017
Krátkodobé	STR2	STR2	STR2
Dlouhodobé	A2-	A2+	A2+

Město Šternberk spadá v rámci sledovaného období 2015-2017 v krátkodobém hodnocení do skupiny STR2. STR2 je zkratkou stupnice ekonomického hodnocení města dle AQE

advisors, a.s., která představuje kvalitní subjekty s dobrou schopností splácet své aktuální závazky. Z pohledu dlouhodobého hodnocení bylo město ve sledovaných letech ohodnoceno A2- v roce 2015 a A2+ ve zbylých letech. A2+ a A2- je označením pro dobré a kvalitní subjekty, s velmi dobrou schopností splácet své závazky, u kterých je doporučeno sledovat budoucí riziko v delším časovém horizontu.

6.3 Vybrané ukazatele finanční analýzy

Aby mohla být provedena finanční analýza města Šternberk, byly využity vybrané ukazatele, jako ukazatel autarkie, ukazatelé likvidity, ukazatelé zadluženosti a ukazatelé aktivity.

6.3.1 Ukazatel autarkie

Tabulka č. 14 zobrazuje ukazatel autarkie v jednotlivých pozorovaných letech. Tento ukazatel byl získán za použití výnosů z hlavní činnosti municipální jednotky a nákladů na hlavní činnost. Ukazatel autarkie podává přehled o soběstačnosti města, zda zvládá pokrýt náklady na hlavní činnost z výnosů získaných z hlavní činnosti.

$$\text{Autarkie} = \frac{\text{Výnosy z hlavní činnosti}}{\text{Náklady na hlavní činnost}}$$

Tab. 14 Ukazatel autarkie v období 2015-2017[vlastní zpracování]

	2015	2016	2017
Výnosy z hl. činnosti (v tis. Kč)	321 237	262 152	295 336
Náklady na hl. činnost (v tis. Kč)	196 663	224 921	215 967
Ukazatel autarkie	1,63	1,17	1,37

Ve sledovaném období dosahuje ukazatel autarkie vždy hodnoty vyšší než 1, což znamená, že výnosy vždy převyšovaly náklady a město tak prokázalo svou soběstačnost.

6.3.2 Likvidita

Schopnost města přeměnit majetek na prostředky, které je dále možno využít na úhradu závazku je určeno pomocí ukazatele běžné, pohotové a hotovostní likvidity

Běžná likvidita

Doporučenou hodnotou pro běžnou likviditu je 1,5-2,5. Pokud se hodnota blíží 1, mohlo by to znamenat pro municipální jednotku dostat svým krátkodobým závazkům. Naopak příliš vysoká hodnota ukazatele vypovídá o zbytečně vysokém čistém pracovním kapitálu a o drahém financování činností města.

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva}}{\text{Krátkodobé cizí zdroje}}$$

Výše běžné likvidity v jednotlivých letech 2015-2017 je uvedena v tabulce č. 15.

Tab. 15 Ukazatel běžné likvidity města Šternberk [vlastní zpracování]

	2015	2016	2017
Oběžná aktiva (v tis. Kč)	148 904	250 225	287 084
Krátkodobé cizí zdroje (v tis. Kč)	21 604	24 803	21 655
Běžná likvidita	6,89	10,09	13,26

Ukazatelé běžné likvidity města Šternberk v letech 2015-2017 byly vždy silně nad hodnotou 1,5-2,5. Meziročně hodnota tohoto ukazatele roste. V roce 2017 došlo k nárůstu až na 13,26. Velká výše ukazatele běžné likvidity značí, že město váže zbytečně vysoké množství kapitálu a snižuje tak svou rentabilitu.

Pohotovostní likvidita

Jelikož město nevytváří ve sledovaném období žádné zásoby, je hodnota pohotovostní likvidity rovna hodnotě běžné likvidity v jednotlivých letech. Doporučená hodnota ukazatele pohotovostní likvidity je v rozmezí 1-1,5. Město bylo značně výš nad touto hranicí v letech 2015-2017 a každým rokem se hodnota ukazatele zvyšovala.

Hotovostní likvidita

Doporučená hodnota hotovostní likvidity je 0,2-0,5. Pokud by byla hodnota ukazatele přespříliš vysoká, poukazuje to na neefektivní využití dostupných finančních prostředků municipální jednotky.

$$\text{Hotovostní likvidita} = \frac{\text{Krátkodobý finanční majetek}}{\text{Krátkodobé cizí zdroje}}$$

Tab. 16 Ukazatel hotovostní likvidity v období 2015-2017 [vlastní zpracování]

	2015	2016	2017
Krátkodobý fin. Majetek (v tis. Kč)	129 039	232 627	269 433
Krátkodobé cizí zdroje (v tis. Kč)	21 604	24 803	21 655
Hotovostní likvidita	5,97	9,38	12,44

Krátkodobý finanční majetek tvoří nejvýznamnější položku oběžného majetku města Šternberk, což vypovídá i o vysoké hodnotě ukazatele hotovostní likvidity, která je vysoko nad doporučovaným rozmezím. Meziročně hodnota hotovostní likvidity roste a v roce 2017 se dostává až na hodnotu 12,44. Vysoké hodnoty ukazatele poukazují na neefektivní využívání finančních prostředků města.

6.3.3 Ukazatelé zadluženosti

Finanční struktura (zadluženost) municipální jednotky bude posouzena na základě ukazatele věřitelského rizika, koeficientu samofinancování a pomocí míry finanční samostatnosti dané municipální jednotky.

Ukazatel věřitelského rizika

Ukazatel věřitelského rizika zachycuje podíl cizích zdrojů na zdrojích celkových. Do jmenovatele lze dosadit jak celková pasiva, tak i celková aktiva.

$$\text{Ukazatel věřitelského rizika} = \frac{\text{Cizí zdroje}}{\text{Celková pasiva}}$$

Tab. 17 Ukazatel věřitelského rizika v období 2015-2017 [vlastní zpracování]

	2015	2016	2017
Cizí zdroje (v tis. Kč)	55 261	55 170	50 071
Celková pasiva (v tis. Kč)	1 463 036	1 495 064	1 538 321
Ukazatel věřitelského rizika (v %)	3,78	3,69	3,25

Podíl cizích zdrojů na celkových zdrojích municipální jednotky je ve sledovaném období 2015-2017 téměř zanedbatelný, pohybuje se v průměru okolo 3,5 %. Meziročně se hodnota podílu cizích zdrojů snižovala, jelikož jednotka nečerpala žádný nový úvěr, pouze splácela staré závazky.

Koeficient Samofinancování

Jedná se o doplňkový ukazatel ukazatele věřitelského rizika, jejich součet by měl dát hodnotu 1. Ukazatel uvádí podíl vlastních zdrojů na zdrojích celkových.

$$\text{Koeficient samofinancování} = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Celková pasiva}}$$

Tab. 18 Koeficient samofinancování v období 2015-2017 [vlastní zpracování]

	2015	2016	2017
Vlastní kapitál (v tis. Kč)	1 407 775	1 439 894	1 488 250
Celková pasiva (v tis. Kč)	1 463 036	1 495 064	1 538 321
Koeficient samofinancování	0,96	0,96	0,97

V každém sledovaném roce jsou pasiva kryta především vlastním kapitálem. V roce 2017 dosáhla míra vlastního kapitálu 97 %.

Míra finanční samostatnosti

Tento ukazatel vypovídá o tom, kolik jednotek vlastního kapitálu může být použito k úhradě jedné jednotky cizího kapitálu.

$$\text{Míra finanční samostatnosti} = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Cizí zdroje}}$$

Tab. 19 Míra finanční samostatnosti v období 2015-2017 [vlastní zpracování]

	2015	2016	2017
Vlastní kapitál (v tis. Kč)	1 407 775	1 439 894	1 488 250
Cizí zdroje (v tis. Kč)	55 261	55 170	50 071
Míra finanční samostatnosti	25,48	26,1	29,72

Počet jednotek vlastního kapitálu kryjícího jednotku cizího kapitálu se každým rokem zvětšuje. V roce 2017 tato hodnota dosahuje 29,72.

Dluhová služba

Dluhová služba podává přehled o stávajících závazcích, výpůjční aktivitě města, o schopnosti splácet dluhy a poskytuje přehled o splátkách jistin a úroků ke krytí plánovaných investičních akcí města. Ukazatel dluhové služby vyjadřuje poměr dluhové služby a dluhové základny a je uváděn v procentech. Tento ukazatel by neměl přesáhnout hodnotu 25 %.

Tab. 20 Dluhová služba a ukazatel dluhové služby v období 2015-2017 [vlastní zpracování]
(Střednědobý výhled rozpočtu města Šternberk 2019 – 2023, © 2018)

	2015	2016	2017
Dluhová služba (v tis. Kč)	5 102	4 537	3 858
Ukazatel dluhové služby (v %)	1,77	1,39	1,28

Dluhová služba odráží především splátky jistin dlouhodobého a krátkodobého úvěru z roku 2010. Ve sledovaném období 2015-2017 nebyly přijaty další úvěry, tudíž hodnota dluhové služby se postupně snižovala a ukazatel dluhové služby se meziročně snížil až na hodnotu 1,28 %. Jelikož se doporučuje, aby ukazatel dluhové služby nepřesáhl 25 %, jsou hodnoty období 2015-2017 velmi příznivé.

6.3.4 Ukazatelé aktivity

Intenzita využití jednotlivých forem majetku je posouzena na základě ukazatele obratu kapitálu, pomocí doby obratu pohledávek a doby obratu závazků.

Obrat kapitálu

Pomocí obratu aktiv je možné říct, jaká část celkových zdrojů neboli aktiv se obrátí v ročních výnosech, uvádí kolik Kč ročních tržeb je možno získat z jedné koruny investovaného kapitálu.

$$\text{Obrat kapitálu} = \frac{\text{Výnosy (celkem, hlavní činnost)}}{\text{Pasiva (vlastní kapitál + cizí zdroje)}}$$

Tab. 21 Obrat kapitálu v období 2015-2016 [vlastní zpracování]

	2015	2016	2017
Výnosy z hl. činnosti (v tis. Kč)	262 153	321 237	295 336
Celková pasiva (v tis. Kč)	1 463 036	1 495 064	1 538 321
Obrat kapitálu	0,18	0,21	0,19

Výsledné hodnoty vypovídají o tom, že investovaný kapitál se v ročních tržbách neobráti ani jednou. Ve druhém roce vyšla nejvyšší hodnota 0,21, což znamená, že projekt bude generovat ročně 0,21 Kč na 1 Kč investovaného kapitálu. Tento výsledek není pro municipální jednotku příznivý, jelikož každý nový investiční projekt by měl mít větší obrat kapitálu, než na jaký momentálně jednotka dosahovala.

Doba obratu pohledávek

Zachycuje dobu existence kapitálu v podobě pohledávek.

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{\text{Průměrný stav pohledávek}}{\text{Tržby}} \times 360$$

Tab. 22 Doba obratu pohledávek v období 2015-2017 [vlastní zpracování]

	2015	2016	2017
Pohledávky	19 865	17 598	17 651
Tržby	262 153	321 237	295 336
Doba obratu pohledávek (dny)	27,28	19,72	21,52

Jedná se o období od prodeje do doby obdržení platby. Žádoucím výsledkem je, co nejkratší doba obratu pohledávek. Nejnižší hodnota byla v roce 2016, a sice 19,72 dní.

Doba obratu závazků

Doba obratu závazků zachycuje dobu trvání úhrady závazků od okamžiku jejich vzniku.

$$\text{Doba obratu závazků} = \frac{\text{Krátkodobé závazky}}{\text{Tržby}} \times 360$$

Tab. 23 Doba obratu závazků [vlastní zpracování]

	2015	2016	2017
Krátkodobé závazky	21 604	24 803	21 655
Tržby	262 153	321 237	295 336
Doba obratu závazků (dny)	29,67	27,8	26,4

Pro daný subjekt je příznivé, jestliže je doba obratu závazků delší než doba obratu pohledávek nebo alespoň jsou tyto doby vyrovnané. Ve sledovaném období doba obratů závazků vždy převyšovala dobu obratu pohledávek, což je pro město pozitivním výsledkem.

6.4 Zhodnocení hospodaření města Šternberk ve sledovaném období 2015-2017

Zdrojem informací pro analýzu hospodaření města Šternberk byly výroční zprávy města, závěrečné účty a rozpočtové výhledy, které je možné získat na stránkách města.

SWOT analýza města odhalila jeho silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby. Silnými stránkami města je jeho dobrá občanská vybavenost, výhodná poloha vůči městu Olomouc a vysoká míra podnikatelské aktivity, která představuje pracovní příležitosti pro občany Šternberka a okolních měst. Mezi slabé stránky patří nevyužití potenciálu města v turismu, absence obchvatů a zatíženost hlavních tahů na Šternberk, nedostatečná rozvinutost infrastruktury volnočasových aktivit, kultury ve městě a infrastruktury sportu. Do příležitostí města je zařazen rozvoj cestovního ruchu, rozvoj sociálního podnikání, podpora volnočasových aktivit. Jeho hospodářskou situaci by mohlo pomoci vylepšit čerpání finančních zdrojů z krajských dotačních titulů a z národních a evropských dotačních programů v rámci programového období 2014-2020. Největší hrozby pro město představuje úpadek největších zaměstnavatelů provázaný s nárůstem nezaměstnanosti ve Šternberku a nepříznivý demografický vývoj, který by zapříčinil nestatečnou pracovní sílu ve městě a snížil by tak jeho atraktivnost pro podnikatele.

Jedním ze základních kritérií hodnocení hospodaření obce a významnosti podnikatelských aktiv je vývoj zaměstnanosti a nezaměstnanosti v daných regionech. Při analýze nezaměstnanosti města Šternberk bylo zjištěno, že podíl nezaměstnaných osob v ORP Šternberk se neustále snižoval. Ke konci roku 2017 byl o necelé 1 % nad celorepublikovým průměrem.

Na konci roku 2013 byl podíl nezaměstnaných osob v ORP Šternberk 10,64 %. V roce 2017 klesnul na 4,55 %. Podíl nezaměstnaných v celé republice se snížil za stejné období z 8,17 % na 3,77 %. Jedná se o příznivý vývoj pro město, který zlepšuje jeho hospodářskou situaci.

V rámci sledovaného období nebyla zjištěna žádná závažná pochybení v hospodaření města. Město Šternberk je poměrně dlouho stabilní a jeho hospodaření je na vzestupu. Během hospodaření v letech 2015-2017 dosáhlo město na konci roku kladných sald, jelikož příjmy města převyšovaly výdaje.

O dobrém hospodaření města vypovídá také dosažené ekonomické hodnocení od společnosti AQE advisors, kdy byl Šternberk zařazen do skupiny A2, což je označení pro dobré a kvalitní subjekty, s velmi dobrou schopností splácet své závazky, u kterých je doporučeno sledovat budoucí riziko v delším časovém horizontu.

Zdrojem financování činností města je především vlastní kapitál, jehož průměrná hodnota dosahovala průměrně 96 %. Cizí kapitál je oproti kapitálu vlastnímu zanedbatelný a město je minimálně zadlužené. Během sledovaného období město nevytváří téměř žádné rezervy, pokud by se město rozhodlo ukládat do rezerv více finančních prostředků, bylo by možné do budoucna předcházet úvěrům novým. Pokud by město chtělo získat nové disponibilní prostředky pro rozvoj, může využít přebytků hospodaření minulých let, získat volné prostředky prodejem majetku města, hledáním rezerv nebo může využít cizí zdroje, jako jsou úvěry, dotace, apod.

Rozpočet na rok 2018 byl staven jako vyrovnaný a střednědobý výhled rozpočtu 2019-2023 plánuje v budoucnu rozpočty taktéž vyrovnané. Na základě provedené analýzy lze usoudit, že město má dostatečné finanční zdroje ke svému rozvoji. Mělo by se zabývat hledáním rezerv svého hospodaření a mělo by být obezřetné při investicích, které by mohly zatížit město vyššími provozními výdaji. Město disponuje volnými finančními prostředky, které může využít především v oblasti investiční na spolufinancování dotačních titulů státu, kraje a fondů EU.

7 PROJEKT FINANCOVÁNÍ INVESTIČNÍHO ZÁMĚRU MĚSTA ŠTERNBERK

Výstavba krytého bazénu ve Šternberku je prozatím v počáteční fázi, kdy momentálně existuje jen vypracovaná studie proveditelnosti, ze které město vychází a v březnu roku 2019 začne výběrové řízení veřejné zakázky. Dle informací poskytnutých od MěÚ Šternberk by si město přálo pojmout krytý bazén jako zakázku na klíč, jelikož se jim tento typ zakázky v minulosti osvědčil a okolní města, co již mají zkušenosti s výstavbou krytého bazénu, tento způsob doporučují.

Informace o projektu krytého bazénu ve Šternberku pochází z materiálů poskytnutých MěÚ Šternberk, jedná se o:

- Studii proveditelnosti k projektu „Výstavba krytého bazénu ve městě Šternberk“ – zpracovatelem této studie je RegiCon, s.r.o.
- Architektonicko-objemovou studii „Krytý bazén Šternberk“ – projektant CENTROPROJEKT GROUP a.s.

7.1 Popis projektu

Výstavba krytého bazénu je dlouhodobě projednávaným tématem ve městě, jímž se minulá i stávající zastupitelstva již několikrát zabývala. Město nikdy takto náročnou investici nepodstoupilo, ale poté co zhodnotilo hospodářskou situaci ve Šternberku, došlo k závěru, že se městu nyní nevyplatí, při stávajících úrokových mírách, snaha zhodnotit přebytky hospodaření, které nyní činí přibližně 250 mil. Kč., ale naopak je výhodnější tyto peníze investovat a tím projekt krytého bazénu dostal od města zelenou. Samotná výstavba je velmi nákladná a následný provoz krytého bazénu bude představovat pro město další každoroční provozní náklady, které budou muset být uhrazeny z rozpočtu města, proto vedení města a zainteresované odbory věnují velkou pozornost přípravné fázi projektu.

Dne 20. 6. 2018 bylo zastupitelstvem schváleno zahájení příprav investiční akce „Výstavba krytého bazénu ve městě Šternberk“. Odhadované celkové investiční náklady jsou odhadovány na 150 mil. Kč až 170 mil. Kč, záleží na způsobu zajištění zdroje tepla. Šternberk zvažuje 3 různé varianty řešení zdroje tepla krytého bazénu. Jedná se o variantu napojení se na kotelnu nemocnice, zřízení plynové kotelny v objektu bazénu + kogenerační jednotka a poslední variantou zajištění zdroje tepla je tepelné čerpadlo. Pro město vychází nejvýhodněji napojení na kotelnu v areálu nemocnice, u které bude krytý bazén stát. Město

uvedlo, že je schopné pokrýt tuto investici z vlastních zdrojů, bude však zvažovat i možnosti získání prostředků prostřednictvím státních a evropských dotací. Bez ohledu na způsob financování investice, které město nakonec zvolí, jedná se o projekt nerentabilní, tudíž neziskového charakteru, což je naprostá většina těchto zařízení v rámci ČR. Velký přínos však tento projekt představuje pro město z pohledu podpory zdravého životního stylu a rozvoje volnočasových aktivit. Realizace záměru je plánovaná na rok 2020-2021 a krytý bazén by měl být zprovozněn dle předběžných odhadů od března 2022.

Tento projekt pro město představuje i jistý socioekonomický přínos, jelikož dá podnět ke vzniku nových pracovních míst a zvýší se tak zaměstnanost v regionu.

7.1.1 Vybavenost krytého bazénu

Krytý bazén bude vybaven víceúčelovým 25 metrovým bazénem s šesti dráhami, vířivkou, divokou řekou a dalšími prvky. Bazén bude rozdělen na plaveckou, výukovou, rekreační, dětskou část a jeho součástí bude i wellness. Wellness bude vybaveno dvěma suchými saunami, parní lázní, venkovní ochlazovací terasou s ochlazovacím bazénem, dále bude obsahovat Kneippův chodník a odpočívárnu. Město momentálně zvažuje připomínky občanů města, kteří požadují, aby součástí krytého bazénu byl i tobogán. Dle poskytnutých informací jim město hodlá vyhovět a tobogán bude součástí veřejné zakázky. Součástí návrhu krytého bazénu je i nezbytná infrastruktura, restaurace/občerstvení, parkoviště, komunikace a hrubé terénní a sadové úpravy. Plánovaná kapacita krytého bazénu činí 125 osob a kapacita wellness je 24 osob. Realizací projektu bude vytvořen sportovně relaxační objekt, který bude celoročně v provozu.

7.1.2 Lokalita

Pro umístění krytého bazénu je navržena lokalita, která na severu hraničí s areálem Nemocnice Šternberk, na východě má sousedit s budoucím areálem atletického stadionu, jižní hranice je tvořena objektem skladu a na západě obytným souborem. Tato lokalita je lehce dopravně dostupná, díky sousedící nemocnici, u které pravidelně staví autobusové linky.

7.1.3 Cílová skupina

Hlavní cílovou skupinu pro krytý bazén ve Šternberku tvoří obyvatelé města Šternberk, respektive obyvatelé ORP Šternberk. Další cílovou skupinou jsou žáci a studenti místních škol. Doposud byly školy nucené využívat okolních plaveckých zařízení, které se nachází v Bruntále, Bohuňovicích, Olomouci a Uničově. Díky výstavbě šternberského krytého bazé-

nu již nebudou nuceni plnit výuku plavání v rámci tělesné výchovy v okolních městech. Výstavbou krytého bazénu také vznikne prostor pro volnočasové aktivity a sport, které město postrádá a stane se novým lákadlem města, který přiměje lidi k návštěvě. Dalšími potenciálními zájemci o využívání služeb krytého bazénu jsou senioři, kteří si v letních měsících nenechají ujít návštěvu venkovního bazénu, a jistě tak uvítají celoroční možnost si zaplavat, kterou krytý bazén poskytne, anebo se rozhodnou pro relaxování ve wellness. V posledních letech vzrostly na oblibě kurzy plavání kojenců a batolat, které jsou poskytovány v Olomouci, díky novému krytému bazénu už by rodiče nemuseli s dětmi dojíždět a mohly by kurzy probíhat ve Šternberku.

7.1.4 Socioekonomické přínosy projektu

Hlavním socioekonomickým přínosem co představuje krytý bazén pro město Šternberk je vytvoření 20 přímých pracovních míst a možno uvažovat i se vznikem nepřímých pracovních míst v občerstvení/restauraci bazénu, lze předpokládat, že bude potřeba dalších minimálně 5 pracovních míst.

Z těchto nově vzniklých pracovních míst poplynou přínosy státu, respektive veřejným rozpočtům v podobě zvýšení daňových příjmů a odvodům pojistného.

7.1.5 Vymezení trhu

Jelikož se jedná o výstavbu krytého bazénu, je možné definovat tento trh, jako trh krytých bazénů s nabídkou navazujících služeb, především wellness. Tržní segment je tvořen převážně obyvateli města Šternberk a jeho návštěvníky, předpokládá se však jeho využití i blízkým okolím města. Tím, že součástí krytého bazénu má být nabídka wellness a relaxačních služeb roste atraktivita bazénového zařízení. Tento trh v ČR má u lidí značnou oblibu, což je potvrzeno vysokou návštěvností těchto zařízení. Údaje za rok 2017 (CzechTourism vydal žebříček návštěvnosti turistických cílů: lákají památky, zoo i místa pro rodiny s dětmi, © 2018):

AquaPalace Praha – 835,9 tis. návštěvníků (4. místo v návštěvnosti turistických cílů)

Aqualand Moravia – 721 tis. návštěvníků (5. místo v návštěvnosti turistických cílů)

Aquapark Olomouc – 211,7 tis. návštěvníků (2. místo v Olomouckém kraji)

7.1.6 Konkurence

Tabulka č. 24 poskytuje přehled největších konkurentů krytého bazénu ve Šternberku. Jedná se o zařízení podobného typu, která se nachází nedaleko města Šternberk, přibližně 20-30 minut dojížděkové vzdálenosti. Vybraná zařízení patří mezi přímé konkurenty, jelikož nabízejí nejen klasický bazén, ale i další typy bazénu, wellness a atrakce. Tabulka uvádí názvy zařízení, jak jsou daná zařízení vybavena a jaké služby nabízí a zda je jejich součástí wellness.

Tab. 24 Srovnání konkurence krytého bazénu ve Šternberku [vlastní zpracování]
(Studie proveditelnosti, 2018)

Zařízení	Vybavení a služby	Wellness
Centrum zdraví Bohuňovice	Bazén: plavecký bazén o délce 16,7 metrů, relaxační bazén, dětský bazén, tobogán Wellness: Finská sauna, parní lázeň, whirlpool Ostatní služby: solárium, mokrý a suchý bar, masáže a fitness centrum	✓
Krytý plavecký bazén Uničov	Bazén: Plavecký bazén o délce 25 metrů, relaxační bazén, dětské brouzdaliště Ostatní služby: prohřívárny, bezbariérový přístup	✗
Sportovní klub Véska	Bazén: Plavecký bazén o délce 12 metrů Wellness: whirlpool, finská sauna, parní komora, solná jeskyně, vyhřívaná lavice Ostatní služby: masáže a fitness centrum	✓
Krytý plavecký bazén Mohelnice	Bazén: Plavecký bazén o délce 25 metrů, dětský bazén, dětské brouzdaliště, relaxační bazén Wellness: finská sauna, parní lázeň, aromatická potírna Ostatní služby: masáže	✓
Aquapark Olomouc	Bazén: rekreační bazén o max. délce 55,1 metrů, tobogán, Space bowl atrakce, bazén s masážními lehátky, protiproudy, masážní bazén, dětský bazén Wellness: 2 x whirlpool, suchá prohřívána sauna, finská sauna, parní lázeň Ostatní služby: možný průplav do vnějšího bazénu, dětský koutek, letní aquapark	✓

Všechny tyto zařízení tvoří přímou konkurenci krytému bazénu ve Šternberku. Centrum zdraví Bohuňovice má výhodnou dostupnost, díky bezprostřední blízkosti vlakového nádraží a širokou nabídku atrakcí a služeb. Krytému plaveckému bazénu v Uničově chybí

wellness, ale poskytuje ideální podmínky pro plavce, je dobře dostupný a atraktivní díky vybaveností atrakcemi pro děti. Sportovní klub Véska nevytváří zcela ideální podmínky pro plavce díky menším rozměrům bazénu, ale je dobře dostupný a představuje vhodnou alternativu. Předností Krytého plaveckého bazénu v Mohelnici je široká nabídka atrakcí a služeb. Aquapark Olomouc je z uvedených zařízení nejvíce komplexní, co do vybavenosti a poskytovaných služeb. Disponuje širokou nabídkou atrakcí a služeb a má výhodnou dostupnost.

Cenová politika jednotlivých zařízení se výrazně liší, odráží se od kvality a rozsahu poskytovaných služeb a od technického stavu daného zařízení. Vhodně nastavená cenová politika by mohla přinést krytému bazénu ve Šternberku zajímavou konkurenční výhodu vůči existujícím zařízením.

Konkurenční výhodou šternberského krytého bazénu je velké množství různých druhů bazénů, bezbariérovost, dobrá dopravní dostupnost a výhodná poloha pro návštěvníky okolních měst, propojení bazénových a wellness služeb, moderní vybavení wellness.

7.1.7 Personální zajištění krytého bazénu

K zabezpečení provozu krytého bazénu a wellness je plánovaná potřeba 20 pracovních míst. Strukturu a náklady včetně pojistného jsou zachyceny v tabulce č.

Tab. 25 Osobní náklady [vlastní zpracování] (Studie proveditelnosti, 2018)

Pracovní pozice	Počet zaměstnanců	Hrubá mzda za měsíc	Odvody 34 %	Kč za měsíc	Kč za rok
Vedoucí	1	30 000	10 200	40 200	482 400
Ekonom/personalista	1	27 000	9 180	36 180	434 200
Strojník/údržbář	2	24 000	8 160	64 320	771 800
Plavčík	6	19 000	6 460	152 760	1 833 100
Uklízečka	4	12 200	4 148	65 392	784 700
Pokladní	4	14 000	4 760	75 040	900 500
Pracovník wellness	2	18 000	6 120	48 240	578 900
Celkem	20	144 200	49 028	482 132	5 785 600

7.1.8 Harmonogram realizace

Přípravné fáze a realizace projektu výstavby krytého bazénu jsou odhadovány na délku 45 měsíců, přičemž zahájení proběhne v roce 2019 a trvalý provoz by měl být spuštěn v roce 2023.

Tab. 26 Harmonogram výstavby krytého bazénu [vlastní zpracování]
(Studie proveditelnosti, 2018)

Předpokládaný harmonogram	Zahájení	Ukončení
Výběrové řízení na projektanta	03/2019	07/2020
Dokumentace pro územní rozhodnutí + Dokumentace pro stavební povolení + Dokumentace pro provedení stavby	08/2019	10/2020
Stavební povolení	11/2020	01/2021
Výběrové řízení na dodavatele	02/2021	06/2021
Stavba	07/2021	10/2022
Kolaudace	11/2022	12/2022
Trvalý provoz	01/2023	-

7.1.9 Orientační náklady stavby

Tab. 27 zachycuje, jak společnost CENTROPROJEKT GROUP a.s. v rámci architektonic-ko-objemové studie vyčíslila hrubé orientační náklady stavby krytého bazénu ve Šternberku. Náklady rozdělila na náklady spadající pod stavební objekty a náklady provozních souborů. Ceny jsou uvedeny v tis. Kč a jedná se o ceny bez DPH.

Tab. 27 Orientační náklady [vlastní zpracování](Architektonicko-objemová studie 2018)

Krytý bazén Šternberk - náklady	V tis. Kč (bez DPH)
Stavební objekty	
Příprava území	500
Krytý plavecký bazén	93 300
Venkovní terasy	2 800
Zpevněné plochy komunikace	2 380
Parkovací plochy	2 520
Hrubé terénní úpravy	1 800
Sadové úpravy	900
Stavební objekty celkem	104 200
Provozní soubory	
Bazénové technologie	14 800
Nerezové bazény	10 900
Bazénové atrakce	2 100
Předávací stanice tepla	3 700
Vzduchotechnika	13 000
Technologie wellness	4 800
Výtahy	2 500
Gastrovybavení	7 800
Volný interiér	5 100
Provozní soubory celkem	64 700
Celkem	168 900

Celkové náklady jsou složeny z nákladů na stavební objekty a z nákladů na provozní soubory, přičemž náklady na stavební objekty činí 104,2 mil. Kč a náklady na provozní soubo-

ry jsou vyčísleny na 64,7 mil Kč. Celková výše odhadovaných nákladů na projekt krytého bazénu je 168,9 mil. Kč.

7.1.10 Vizualizace projektu dle studie proveditelnosti

Vizualizaci projektu dle studie proveditelnosti krytého bazénu zachycuje Obr. 7. Autorem návrhu je Ing. arch. Jaroslav Ševčík.

Obr. 7 Vizualizace projektu dle studie proveditelnosti krytého bazénu (MěÚ Šternberk)

Na obrázku je zachycen exteriér krytého bazénu, kde můžeme vidět předběžný vzhled stavby ze všech stran.

7.2 SWOT analýza projektu

SWOT analýza projektu stanovuje silné stránky projektu, které by měly být nadále rozvíjeny ze strany města Šternberk a slabé stránky, které by se mělo město pokusit eliminovat. Pro projekt jsou podstatné budoucí příležitosti a hrozby. Momentálně největší důležitost přisuzují volbě dotačního titulu, který se město rozhodne využít, jelikož financování tohoto projektu bude mít velký vliv na hospodaření města. Město je schopné náklady pokrýt z vlastních zdrojů, ale vhodný dotační titul by mohl pomoci snížit nákladovou náročnost projektu. Tabulka č. 24 zachycuje SWOT analýzu projektu výstavby krytého bazénu.

Tab. 28 SWOT analýza krytého bazénu ve Šternberku [vlastní zpracování]

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - vysoká poptávka po daných službách - dobrá dopravní dostupnost - podpora ze strany obyvatel - absence podobných volnočasových prostor - prevence a eliminace nadváhy a obezity obyvatelstva - velké zastoupení cílových skupin - moderní vybavenost + bezbariérový přístup - pozemek ve vlastnictví obce - prevence a eliminace nadváhy a obezity obyvatelstva - vytvoření nových pracovních míst 	<ul style="list-style-type: none"> - nezkušenost města s takto velkým typem projektu - vysoká finanční nákladnost projektu na hospodaření obce - projekt neziskového charakteru - velká konkurence – kryté bazény okolních měst
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> - využití vhodného dotačního titulu k získání finančních prostředků - rozvoj cestovního ruchu - upoutání pozornosti obyvatel okolních měst a vytvoření stálé klientely - efektivní využití volné plochy ve vlastnictví města - vytvoření pravidelných kurzů pro kojence a batolata, pro žáky škol a seniory a zajištění plného využití kapacit 	<ul style="list-style-type: none"> - v letních měsících konkurence v podobě venkovního bazénu - narušení doposud zdravého hospodaření města - růst cen energií - nárůst ceny při realizaci projektu oproti předpokládané ceně - poruchovost složitých stavebních konstrukcí a technického vybavení

7.3 Návrh způsobu financování

Hlavním cílem diplomové práce je navrhnout vhodný způsob financování investičního záměru města Šternberk. Jedná se o výstavbu krytého bazénu ve Šternberku.

Existují 3 způsoby, jakými lze financovat projekt výstavby krytého bazénu. Financování prostřednictvím:

- vlastních zdrojů,
- návratných cizích zdrojů,
- nenávratných cizích zdrojů.

Dle informací podaných Městským úřadem Šternberk hodlá město financovat projekt výstavby krytého bazénu převážně z vlastních zdrojů. V minulosti byly pro tento typ projektů hojně využívány dotace spadající pod Regionální operační program (ROP) NUTS II, kdy se jednalo o dotace na podporu cestovního ruchu a volnočasových aktivit. ORP Šternberk patří pod ROP NUTS II Střední Morava, který sestává z Olomouckého a Zlínského kraje. V rámci tohoto operačního programu bylo možné získat dotace ze strukturálních fondů Evropské unie až do výše 85 % z celkové částky projektu. Nyní však nejsou nadále podobné projekty podporovány a v rámci tohoto dotačního titulu nemůže město Šternberk získat finanční prostředky a snížit tak finanční zátěž, kterou daný projekt představuje pro město.

S přihlédnutím k analýze hospodaření města ve sledovaném období 2015-2017 je možné tvrdit, že město disponuje dostatečným množstvím finančních prostředků, kterými je schopné investiční záměr pokrýt. Potřebných finančních prostředků nabylo město až nyní a vzhledem k nízké úrokové míře, kterou by bylo možné dané prostředky zhodnotit, se rozhodli tyto finanční prostředky raději investovat. Vzhledem k tomu, že v březnu bude teprve zahájeno výběrové řízení a nejsou známy celkové náklady projektu, které následně vyčíslí vítěz výběrového řízení, budu vycházet z nákladů uvedených v architektonicko-objemové studii, a sice 168,9 mil. Kč. Město Šternberk má v současné době na přebytcích hospodaření města finanční prostředky ve výši cca. 253 mil. Kč, aby projekt nenarušil dobré hospodaření města, měly by se jeho náklady pohybovat do výše 150 mil. Kč. Pokud bychom vycházeli z architektonicko-objemové studie, náklady už nyní tuto hranici překračují a bylo by vhodné, zkusit zajistit jiný způsob financování daného rozdílu.

Finanční analýza hospodaření města provedená za roky 2015-2017 vypovídá o tom, že by město nemělo problém získat návratné cizí zdroje, tedy úvěr, který by byl využit na financování výdajů spojených s investičním záměrem města. Ukazatel dluhové služby je daleko pod hranicí 25 %, jeho výše se v jednotlivých letech pohybovala okolo 1,5 % a meziročně jeho hodnota klesala, což bylo zapříčiněno tím, že během let 2015-2017 žádný nový úvěr nepřibyl. Jelikož je ale město schopné pokrýt takto objemnou investici samo, bylo by zbytečné zatížit jeho hospodaření dodatečným úvěrem a úroky sním spojené. Úvěr by ovlivnil hospodaření města na několik let dopředu a z toho důvodu usuzuji, že je v daném případě tento způsob financování nevhodný a dále se způsobem financování pomocí úvěru nebudu v diplomové práci zabývat.

V následující části rozvedu jednotlivé možnosti financování investičního záměru města. Bude zhodnocena možnost financování prostřednictvím vlastních zdrojů a financování pomocí vybraného dotačního titulu. Na závěr pak vyberu, který z vybraných způsobů financování je vhodnější pro daný projekt.

Protože jsou nyní možnosti financování podobných typů projektů pomocí nenávratných zdrojů omezené, a jelikož město nestihlo období, kdy podobné projekty byly financovány pomocí ROP NUTS II, kdy nenávratné cizí zdroje pokrývaly až 85 % výdajů a momentálně nejsou vypsány jiné dotační tituly, kterých by město mohlo využít, rozhodla jsem se zvážit možnost individuální dotace z rozpočtu Olomouckého kraje. Zhodnotím, zda je daný způsob získání dodatečných finančních prostředků vhodný pro projekt výstavby krytého bazénu ve Šternberku a náležitě daný typ dotací představím, protože daný dotační titul není příliš obvyklý.

7.3.1 Financování projektu z vlastních prostředků

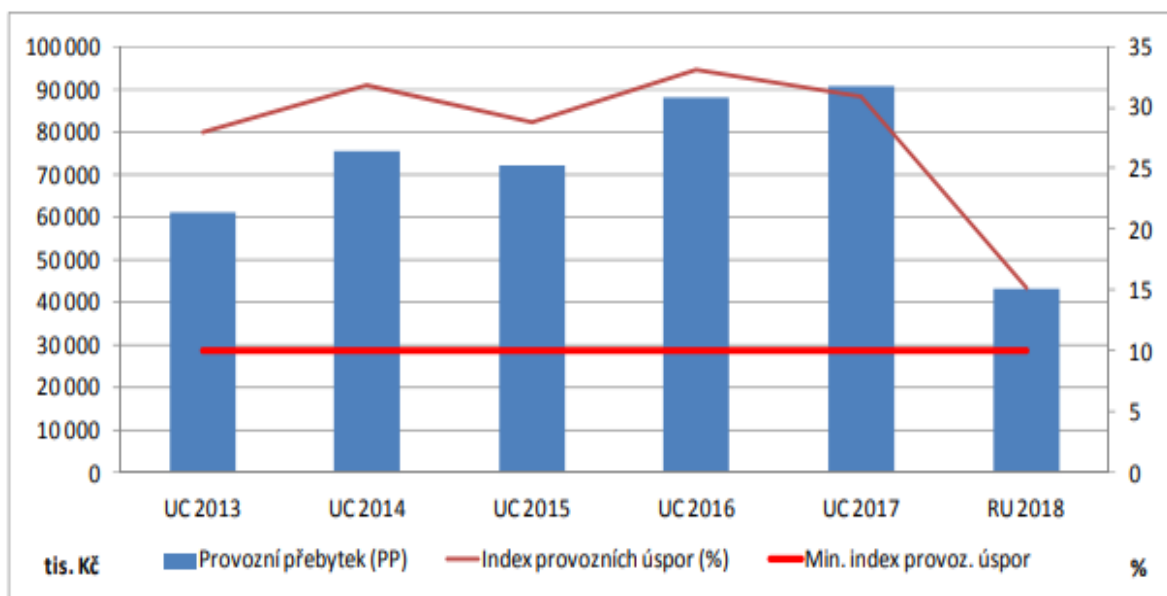
Za vlastní zdroje města, ze kterých je město financováno, považujeme daňové a nedaňové příjmy. Položka daňových příjmů tvořila ve sledovaném období největší podíl na příjmech celkových, navíc jejich hodnota meziročně stoupala, což je pozitivní pro vývoj hospodaření města Šternberk, protože se tak zvyšuje jeho soběstačnost. O soběstačnosti města vypovídá ukazatel autarkie za jednotlivé roky sledovaného období, kdy tento ukazatel byl v letech 2015-2017 vždy vyšší jak 1, což svědčí o soběstačnosti města. Daňové příjmy města dosahují dostatečné výše k tomu, aby samy zvládly pokrýt běžné výdaje. Saldo města bylo ve sledovaném období na konci roku vždy přebytkové, tyto přebytky představují zisk

města. Výše přebytků nyní dosahuje okolo 253 mil. Kč a město se rozhodlo tyto volné prostředky investovat.

Zastupitelstvo dne 20. 6. 2018 schválilo projekt výstavby krytého bazénu ve Šternberku. Jedná se o finančně velmi náročný projekt. Město Šternberk se doposud neseťkalo s projektem obdobné velikosti, a proto postupuje v projektu výstavby krytého bazénu velmi pečlivě a pomalu, aby nic nepodcenilo. Sbírá informace a rady od zkušenějších okolních měst, které mají s podobným projektem zkušenosti a snaží se tak předejít problémům do budoucna.

Město Šternberk doufá, že výdaje projektu nepřesáhnou hranici 150 mil. Kč a povede se jim získat co nejvýhodnější nabídku na zhotovení projektu. Zbýlých cca. 100 mil. Kč, které by zůstaly na přebytcích, by byly využity na zajištění plynulého chodu města a pro mimořádné situace, které mohou nastat (živelné pohromy apod.).

O schopnosti města financovat investiční záměr z vlastních zdrojů vypovídá index provozních úspor. Index provozních úspor je definován jako podíl provozního přebytku a běžných příjmů a uvádí, jaká část provozních prostředků může být využita ke krytí investičního záměru města. Doporučená hodnota indexu je 20-25 % a neměla by klesnout pod hranici 10 %. Graf č. 6 zachycuje vývoj indexu provozních úspor v letech 2013-2018.

Graf 6 Vývoj indexu provozních úspor
(Střednědobý výhled rozpočtu města Šternberk 2019 – 2023)

Tab. 29 uvádí, jakých hodnot dosahoval index provozních úspor ve sledovaném období 2015-2017 a odhadovanou hodnotu roku 2018.

Tab. 29 Index provozních úspor Šternberku [vlastní zpracování]
(Střednědobý výhled rozpočtu města Šternberk 2019 – 2023)

	2015	2016	2017	2018
Index provozních úspor (v %)	28,83 %	33,09	30,86	15,15

Z hodnot indexu provozních úspor v jednotlivých letech lze vyvodit, že město se ve sledovaném období 2015-2017 vždy pohybovalo nad optimální hranicí 20-25 %. Pro rok 2018 byla hodnota indexu snížena na 15,15 %, v důsledku zachování principu opatrnosti při sestavování rozpočtu města. Z těchto výsledků lze usoudit, že město by mohlo pokrýt investici z vlastních zdrojů. Pokud se mu však nepovede vlézt se do částky 150 mil. Kč, bylo by vhodné porozhlédnout se po jiné možnosti financování, kterou by případný rozdíl výdajů pokryl.

Jelikož diplomová práce vychází z informací poskytnutých studií proveditelnosti a z architektonicko-objemové studie, které si nechalo město Šternberk zpracovat, architektonicko-objemová studie vyčíslila výdaje na 168,9 mil. Kč, bude hledán vhodný dotační titul, který by uhradil daný rozdíl.

7.3.2 Financování projektu pomocí individuální dotace z rozpočtu Olomouckého kraje

Mimořádné dotace jsou poskytovány jako dotace individuální a plynou z rozpočtu Olomouckého kraje. Individuální dotace nejsou jedním z dotačních programů v rámci dotační politiky Olomouckého kraje, ale jedná se o doplňkový dotační titul určený na mimořádné a zvláštní projekty či akce, které mají minimálně celokrajský dopad nebo pro projekty, akce pro které nebyl vpsán v daném období vhodný dotační program a Olomoucký kraj nepředpokládá, že během kalendářního roku bude vyhlášen dotační program s vyhovujícím účelem.

Žadatelem o individuální dotaci může být fyzická osoby a osoba právnická. Projekt, na který žadatel požaduje udělení individuální dotace, musí být realizován v územním obvodu Olomouckého kraje. Účel musí odpovídat podporovaným oblastem a mít jistý přínos pro Olomoucký kraj a jeho obyvatele.

Celková výše, kterou Olomoucký kraj poskytne v rámci individuální dotace je limitovaná objemem finančních prostředků vyčleněním z rozpočtu Olomouckého kraje na poskytování individuálních dotací. V roce 2016 činil tento objem 197 684 tis. Kč a v roce 2017 jejich celková výše klesla na 59 630 tis. Kč. Celková výše poskytovaných individuálních dotací závisí na podané žádosti a finanční možnosti Olomouckého kraje. Podpora zejména do sportovní činnosti je v posledních letech významná. (Mimořádné dotace 2019, © 2019)

Součástí žádosti o individuální dotaci z rozpočtu Olomouckého kraje je prostor pro objasnění účelu projektu či akce, na základě kterého se pak Rada Olomouckého kraje rozhodne, zda žadateli vyhoví či nikoliv.

Město Šternberk by požadovalo individuální dotaci ve výši 18,9 mil. Kč. Výše této částky představuje rozdíl mezi předpokládanými náklady projektu dle architektonicko-objemové studie (168,9 mil. Kč) a výší, kterou požaduje město, aby nenarušilo plynulý chod hospodaření města (150 mil. Kč).

7.3.2.1 Účel projektu krytého bazénu

Domnívám se, že projekt krytého bazénu ve Šternberku splňuje podmínky pro udělení individuální dotace z toho důvodu, že nebude mít přínos pouze pro město Šternberk, ale jeho přínos bude celokrajový. Dalším důvodem je, že pro daný projekt nebyl vypsán vhodný dotační program, který by byl vyhovujícího účelu.

Hlavním účelem projektu je rozvoj cestovního ruchu a volnočasových aktivit. Skutečnost, že město Olomouc již disponuje obdobným zařízením, v podobě Aquaparku neovlivňuje přínos, který by krytý bazén ve Šternberku představoval pro kraj. Šternberk díky jeho výhodné lokalitě je spádovou oblastí jak pro Jeseník, Moravský Beroun tak pro nedaleký Uničov, Šumperk, Mohelnice a mnoho dalších okolních obcí.

Vzhledem k vybavenosti krytého bazénu se jedná o projekt, který uspokojí různé skupiny návštěvníků, ať už se jedná o děti, pro něž je připravené dětské brouzdaliště, bazén s několika atrakcemi nebo o školy, které zde budou mít vyhrazený vlastní bazén pro své potřeby a také bezbariérové řešení umožní využití služeb krytého bazénu handicapovaným osobám. Integrace handicapovaných občanů je neméně důležitým úkolem.

Projekt by mohl podpořit rozvoj cestovního ruchu v oblasti podnikatelské aktivity, v podobě ubytovacích a stravovacích služeb, volnočasových služeb a zároveň i podpořit činnost cestovních kanceláří a agentur. Rozvoj cestovního ruchu by měl pozitivní vliv na příjmy do

rozpočtu města, jelikož by se zvýšila jeho atraktivita a počty návštěvníků. Jedním z hlavních přínosů projektu by byla zaměstnanost vyvolaná cestovním ruchem a vznik několika nových pracovních míst.

Rozvoj volnočasových aktivit v kraji představuje jak ekonomický přínos, tak významnou prevenci civilizačních chorob a prevenci rizikového chování. Zde by byl celokrajský význam spatřován ve vytvoření a podpoře projektu pro všechny věkové skupiny, v rozvoji podpory zdravého životního stylu, podpory pohybové gramotnosti obyvatel kraje, jejímž cílem je mít alespoň základní pohybové a sportovní dovednosti a vytvořit si tak pozitivní vztah k pohybu.

S projektem výstavby krytého bazénu je spojen i jistý socioekonomický přínos. Projekt by zajistil vznik 20-25 nových pracovních míst v areálu krytého bazénu, ale do budoucna by mohl zajistit tvorbu dalších pracovních míst v oblasti podnikatelské aktivity. Studie proveditelnosti ocenila těchto 20-25 nových pracovních míst pomocí metodiky Ministerstva pro místní rozvoj, která je aplikovaná pro monetarizaci socioekonomických dopadů souvisejících se zvýšením zaměstnanosti. V rámci této metodiky se hodnota jednoho pracovního místa odhaduje od 204 tis. Kč do 379 tis. Kč v závislosti na kvalitaci projektu. Dle těchto odhadů by byl socioekonomický přínos krytého bazénu 6,14 mil. Kč ročně.

Neméně důležitý je i rozvoj sociální oblasti z pohledu podpory aktivit směřujících k sociálnímu začleňování a podpory plnohodnotné účasti handicapovaných osob. Projekt šternberského krytého bazénu je navržen tak, že obsahuje bezbariérový přístup a zázemí pro handicapované osoby. Ve Šternberku má sídlo Vincentinum, jež je poskytovatelem sociálních služeb a patří mezi největší poskytovatele sociálních služeb v Olomouckém kraji. Vincentinum zajišťuje komplexní péči pro děti, mládež, střední generaci i seniory s postižením. Vincentinum je od areálu Nemocnice Šternberk, která bude sousedit s krytým bazénem, vzdáleno 700 metrů a chůzí je dostupné do 10 minut. Budoucí krytý bazén by mohl pomoci začlenit handicapované osoby a navázat s nimi dlouhodobou spolupráci.

7.3.2.2 Pravidla pro podání individuálních dotací

Poskytování individuálních dotací se odvíjí od podané žádosti, která má náležitosti dle § 10a zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. S příjemci dotace se uzavírá veřejnoprávní smlouva, jejíž náležitosti jsou taktéž dány § 10a zákonem č. 250/2000 Sb. Pro všechny dotace platí, že mají své podmínky a svá pravidla, která jsou

pro příjemce dané dotace závazné. V případě porušení dotačních podmínek se udělují příjemci případné sankce.

Individuální dotace může být krajem poskytnuta jako investiční i neinvestiční. Jedná se o dotaci přísně účelovou, jejíž čerpání se váže výhradně na financování akce či projektu, na kterou byla dotace poskytnuta. Pokud je v rámci individuální dotace pořizován majetek, musí být pořizován výlučně do vlastnictví příjemce dotace.

Lhůty pro podání individuální dotace jsou:

- pokud se jedná o individuální dotaci do výše 200 tis. Kč, je lhůta pro podání žádosti od 2. 1. 2019 do 31. 10. 2019 do 12:00 hodin,
- v případě že se jedná o podání žádosti o individuální dotaci nad 200 tis. Kč, lhůta je od 2. 1. 2019 do 31. 8. 2019 do 12:00 hodin.

Žádost lze podat ve stanovené lhůtě buďto elektronicky, prostřednictvím emailu obsahujícího zaručený elektronický podpis nebo datovou zprávou do datové schránky. Další možností jak žádost podat je osobním doručením podepsaného originálu žádosti, která má listinnou podobu, na podatelnu Krajského úřadu Olomouckého kraje nebo žádost na krajský úřad zašle.

Podané žádosti jsou posuzovány a následně schvalovány orgány Olomouckého kraje, záleží na požadované výši dotace. (Mimořádné dotace 2019, © 2019)

7.4 Dopady na hospodaření města a závěrečné shrnutí projektu

Předmětem projektu je výstavba krytého bazénu ve Šternberku. Jak již bylo zmíněno a na co je nutné brát zřetel, je skutečnost, že projekt krytého bazénu ve Šternberku je definován jako projekt neziskový, nesamofinancovatelný, bez ohledu na to, jaký bude zvolen způsob financování investice.

Architektonicko-objemová studie stanovila orientační náklady stavby na 168,9 mil. Kč. Kryté bazény v rámci ČR vykazují ročně milionové provozní ztráty, roční provozní ztráty krytého bazénu ve Šternberku jsou odhadovány na 4,5 mil. Kč. Město s danou provozní ztrátou počítá a tato ztráta by neměla vážněji ohrozit chod města a jeho hospodaření. Dle výsledků provedené analýzy hospodaření města ve vybraných letech 2015-2017, skončilo město vždy v přebytku, přestože rozpočty byly plánovány jako vyrovnané, z čehož lze usoudit, že by město bylo schopné v budoucnu provozní ztrátu financovat z těchto prostředků, pokud si udrží zdravé hospodaření.

Město Šternberk nemělo doposud zkušenost s investicí obdobné velikosti, a proto je celý projekt projednáván pečlivě a s jistou opatrností. Při projednávání jednotlivých aspektů projektu jsou městu Šternberk nápomocny města vybavená obdobnými zařízeními, která se snaží předat své zkušenosti.

Krytý bazén bude vybudován na pozemcích ve vlastnictví města Šternberk. Jedná se o infrastrukturu občanské vybavenosti, kterou město doposud postrádalo. Krytý bazén je vybaven tak, aby vyhověl potřebám všech věkových skupin. Má sloužit pro seniory, pro děti a mládež a díky bezbariérovým přístupům má posloužit i handicapovaným osobám. V tomto směru spatřuji velkou příležitost na delší spolupráci, jak se školami, které by využily krytý bazén v rámci výuky, tak na spolupráci s lidmi trpícími, jakýmkoliv typem postižení.

Projekt má za cíl podpořit rozvoj cestovního ruchu a volnočasových aktivit nejen v ORP Šternberk, ale v celém Olomouckém kraji. Projekt rozšíří občanskou vybavenost města a zvýší jeho atraktivitu. Dalším cílem projektu avšak neméně významným je socioekonomický přínos projektu, jenž je spatřován v nových pracovních místech, které vzniknou spolu s krytým bazénem. Jedná se o 25 pracovních míst, přímých i nepřímých, které představují socioekonomický přínos cca. 6,14 mil. Kč ročně. Plánovaná vybavenost projektu převyšuje standardní nabídku konkurenčních zařízení, což pro šternberský krytý bazén představuje konkurenční výhodu.

Existují 3 možnosti financování investičního záměru města. Investice může být kryta buďto z vlastních zdrojů nebo financována pomocí návratných zdrojů, jako je úvěr od banky nebo je možné využít nenávratných cizích zdrojů v podobě dotací. Hospodaření města ve sledovaném období 2015-2017 skončilo vždy v přebytku, nyní se město rozhoduje, jak s volnými prostředky naloží. Úroková míra v případě zhodnocení těchto volných prostředků by byla téměř nevýznamná, proto se město rozhodlo volné prostředky raději investovat.

Město v současné době kryje svůj majetek především z vlastních zdrojů, tento fakt zachycuje koeficient samofinancování, který se ve sledovaném období pohyboval od 0,96 do 0,97. Vlastní kapitál ve sledovaném období představoval 96-97 % z celkových pasiv. Klesající ukazatel věřitelského rizika ve sledovaném období 2015-2017 meziročně klesal, jelikož nebyl přijatý žádný nový úvěr a byl pouze splácen úvěr stávající. Z tohoto důvodu spatřuji úvěr jako nevhodný způsob financování, jelikož by zatížil hospodaření města na několik let dopředu a město je připraveno krýt většinu investice z vlastních zdrojů, které momentálně nemá možnost jinde lépe zhodnotit a rozhodlo se je raději investovat. Rozpoč-

ty města jsou sestavovány jako vyrovnané, ale na konci období se městu daří docílit přebytků, což odráží i provedená analýza hospodaření za roky 2015-2017. To svědčí o zdravém hospodaření města v posledních letech. Pokud by se město rozhodlo krýt celou investicí z vlastních zdrojů, chtělo by docílit toho, aby výdaje nepřesáhly částku 150 mil. Kč, pokud by se tak stalo, musela by se celá investice přehodnotit a je možné, že by se od ní úplně odstoupilo, aby se předešlo zásahu do doposud dobrého hospodaření města. V případě, že by se městu tuto částku povedlo vysoutěžit, následné provozní náklady by nějak hlouběji nezasáhly do hospodaření města a město by je uhradilo ze svých zdrojů.

Vzhledem k tomu, že ale Architektonicko-objemová studie vyčíslila předběžné náklady na 168,9 mil. Kč, bylo by dobré mít v záloze i jiný zdroj financování, který by alespoň pokryl rozdíl mezi částkou požadovanou a částkou odhadovanou. Město propáslo dobu, kdy byl tento typ projektů hojně podporován, především dotacemi poskytovanými v rámci ROP NUTS II, který hradil náklady až do výše 85 % celkové částky, přesto však město chce výstavbu krytého bazénu uskutečnit. Rozhodla jsem se zvážit možnost využití individuální dotace z rozpočtu Olomouckého kraje. Šternberk již v minulosti využil několika dotačních programů od Olomouckého kraje a v získávání dotací je poměrně úspěšný. V případě individuálních dotací se jedná o doplňkový postup pro podporu žádosti na mimořádné akce a projekty, případně na akce investičního charakteru, pro něž v daném období nebyl vypsán dotační program.

Využití individuálních dotací mi přišlo vhodné, jelikož u nich není žádný předepsaný účel a je na žadateli jak si svou žádost zdůvodní a obhájí. Na základě toho, jak žadatel obhájí účel své žádosti a přínos dané akce či projektu pro Olomoucký kraj a jeho obyvatele, rozhodne Rada Olomouckého kraje, případně Zastupitelstvo Olomouckého kraje o tom zda žádosti bude vyhověno či nikoli. Výše dotací se odvíjí od finančních možností Olomouckého kraje a je limitovaná objemem finančních prostředků vyčleněných z rozpočtu Olomouckého kraje. Město Šternberk by žádalo o uhrazení rozdílu mezi částkou požadovanou a odhadovanou, tedy o dotaci ve výši 16,8 mil. Kč.

Doporučuji městu v dané věci snažit se využít vícezdrojové financování projektu krytého bazénu a zvážit možnost využití daného dotačního titulu. Poměrná část bude sice nadále kryta městem, ale sníží se tak nákladové zatížení hospodaření města v následujících letech.

ZÁVĚR

Hlavním cílem diplomové práce bylo vypracovat projekt financování investičního záměru města Šternberk, v práci byly zhodnoceny možnosti financování investičního záměru a byl vytvořen návrh nejvhodnější způsobu financování investičního záměru. Jedná se o výstavbu krytého bazénu ve Šternberku. Tento projekt byl dlouhou dobu projednáván a nyní nastal čas, kdy jej město hodlá uskutečnit. Projekt si klade za cíl rozvoj cestovního ruchu a volnočasových aktivit.

Projekt je momentálně v počáteční fázi, kdy v březnu 2019 bylo teprve vyhlášeno výběrové řízení na projektanta. Veškeré dostupné informace vychází v současnosti ze studií proveditelnosti, které si město nechalo zpracovat a projekt se tedy v budoucnu může značně změnit. Co se týče financování projektu, město pracuje v současnosti s cenami odhadovanými a na projekt může uvolnit pouze určité množství našetřených finančních prostředků. Jedná se o částku 150 mil. Kč, nicméně předběžné studie proveditelnosti odhadly částku na 168,9 mil. Kč. Město by se nyní mělo připravit na skutečnost, že realizace projektu bude finančně náročnější, než původně předpokládalo a mělo by hledat další zdroje financování projektu.

V diplomové práci byla problematika územní samosprávy a dotací vysvětlena na základě studia odborné literatury. Využití základních ukazatelů finanční analýzy municipálních účetních jednotek napomohlo při analýze hospodaření města za sledované období 2015-2017 a při zhodnocení hospodaření města, což byly dílčí cíle diplomové práce. Byla představena SWOT analýza, která slouží jako podklad pro vytvoření následných SWOT analýz města Šternberk a samotného projektu krytého bazénu.

Vlastnímu projektu předcházela majetková a finanční analýza města Šternberk provedená za roky 2015-2017. Tyto analýzy odkryly zdravé financování města a byly nápomocné při seznámení s ekonomickou situací města. Pro hlavní cíl diplomové práce, kterým je návrh financování investičního záměru, byly přínosné informace plynoucí z vybraných ukazatelů města, především ukazatelé zadluženosti. Na základě provedených analýz bylo zjištěno, že hospodaření obce je efektivní, stabilní a obec se nepotýká s žádnými většími problémy, které by mohly negativně ovlivnit investiční záměr města.

V návrhu způsobu financování investičního záměru, byla zvážena možnost využití vlastních zdrojů ke krytí investice, možnost úvěru a možnost využití dotací. Tento návrh byl o něco ztížen skutečností, že podpora projektů podobného charakteru není v současnosti tak

silná jako v minulosti, kdy dané projekty hojně využívaly dotační program ROP NUTS II, jenž pokryl až 85 % z celkových výdajů. Nyní nebyl vypsán žádný vhodný dotační program, který by seděl k povaze daného projektu. Proto jsem se rozhodla navrhnout využití individuálních dotací z rozpočtu Olomouckého kraje k financování projektu. Jelikož individuální dotace nepatří k dotačním programům v rámci dotační politiky Olomouckého kraje, ale jde o doplňkový dotační titul, a jeho využití tudíž není běžné, je tento doplňkový dotační titul náležitě představen a součástí podkapitoly účel projektu krytého bazénu jsou uvedeny důvody, podle kterých usuzuji, že město má na daný typ dotace nárok. Důležité je objasnění účelu žádosti o daný dotační titul, jelikož v tomto případě se nejedná o žádný předepsaný účel a je na žadateli, aby co nejlépe vysvětlil, proč má v rámci svého projektu na daný dotační titul nárok. Tento typ dotací považuji v daném případě za nejvhodnější, což je podrobněji uvedeno v kapitole dopady na hospodaření města a závěrečné shrnutí projektu. Město Šternberk hospodaří zdravě, úspěšně a doufám, že diplomová práce bude alespoň trochu přínosná pro realizaci jeho investičního záměru a poslouží jako základ, z něhož lze v budoucnu, kdy se bude město rozhodovat o způsobu financování krytého bazénu, vycházet.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografie

BUCHTA, Petr, 2016. *Veřejné finance*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 156 s. ISBN 978-80-7452-116-4.

FOTR, Jiří a Ivan SOUČEK, 2005. *Podnikatelský záměr a investiční rozhodování*. Praha: Grada, 356 s. ISBN 80-247-0939-2.

HAMERNÍKOVÁ, Bojka, 2017. *Veřejné finance: vybrané problémy*. Praha: Wolters Kluwer, 162 s. ISBN 978-80-7552-577-2.

HAVLAN, Petr a Jan JANEČEK, 2013. *Majetek územních samosprávných celků v teorii a praxi*. Praha: Linde Praha, 343 s. ISBN 978-80-7201-899-4.

HEJDUKOVÁ, Pavlína, 2015. *Veřejné finance: teorie a praxe*. V Praze: C.H. Beck, 252 s. ISBN 978-80-7400-298-4.

HRABALOVÁ, Simona, 2004. *Teorie a praxe rozvoje měst a obcí*. Brno: Masarykova univerzita, 93 s. ISBN 8021033568.

JURAJDOVÁ, Hana a Jan ŠELEŠOVSKÝ, 2004. *Účetnictví, daně, audit a financování územních samosprávných celků a organizací neziskového sektoru*. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 132 s. ISBN 80-210-3583-8.

KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ a Karel ŠTEKER, 2013. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2. vyd. Praha: Grada, 236 s. ISBN 978-80-247-4456-8.

KRAFTOVÁ, Ivana, 2002. *Finanční analýza municipální firmy*. Praha: C. H. Beck, 206 s. ISBN 8071797782.

LUKÁŠKOVÁ, Eva, Eva HOKE a Marek TOMAŠTÍK, 2011. *Strukturální politika*. Zlín: Fakulta logistiky a krizového řízení, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 121 s. ISBN 978-80-7454-116-2.

MARKOVÁ, Hana, 2005. *Finance obcí, měst a krajů*. Praha: Orac, 190 s. ISBN 8086199231.

OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ, 2011. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví*. Praha: C.H. Beck, 178 s. ISBN 978-80-7400-342-4.

PEKOVÁ, Jitka, 2004. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management Press, 375 s. ISBN 80-7261-086-4.

PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR, 2008. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. vyd. Praha: ASPI, 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

PEKOVÁ, Jitka, 2011. *Veřejné finance: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 642 s. ISBN 978-80-7357-698-1.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana, 2015. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. vyd., Praha: Grada Publishing, 280 s. ISBN 978-80-247-5608-0.

REŽŇÁKOVÁ, Mária, 2010. *Řízení platební schopnosti podniku*. Praha: Grada, 191 s. ISBN 978-80-247-3441-5.

ROSEN, Harvey S a Ted GAYER, 2010. *Public finance*. 9th ed. New York: McGraw-Hill Higher Education, xxii, 595 s. ISBN 978-0-07-351135-1

SEDLÁČKOVÁ, Helena a Karel BUCHTA, 2006. *Strategická analýza*. 2. vyd., Praha: C.H. Beck, 121 s. ISBN 8071793671.

SYNEK, Miloslav, Heřman KOPKÁNĚ a Markéta KUBÁLKOVÁ, 2009. *Manažerské výpočty a ekonomická analýza*. Praha: C.H. Beck, 301 s. ISBN 978-80-7400-154-3.

Seznam internetových zdrojů

Boonyarat Phadermrod, Richard M. Crowder, Gary B. Wills, © 2016. Importance-Performance Analysis based SWOT analysis. *International Journal of Information Management* [online]. United Kingdom: Electronics and Computer Science, s. 194-203. Dostupné také z: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0268401216301694>

CzechTourism vydal žebříček návštěvnosti turistických cílů: lákají památky, zoo i místa pro rodiny s dětmi, © 2018. *The Business of Selling Travel* [online]. [cit. 2019-02-22]. Dostupné z: <http://www.ttg.cz/czechtourism-vydal-zebricek-navstevnosti-turistickykh-cilu-lakaji-pamatky-zoo-i-mista-pro-rodiny-s-detmi/>

Evropské strukturální a investiční fondy 2014-2020, © 2018. *Vláda České republiky* [online]. [cit. 2019-02-02]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/urad-vlady/strukturalni-fondy/strukturalni-fondy-73340/>

Grasseová, Monika, © 2006. Využití SWOT analýzy pro dlouhodobé plánování. *Obrana a strategie* [online]. [cit. 2019-02-04]. Dostupné na [www: http://www.defenceandstrategy.eu/cs/archiv/rocnik-2006/2-2006/vyuziti-swotanalyzy-pro-dlouhodob-planovani.html](http://www.defenceandstrategy.eu/cs/archiv/rocnik-2006/2-2006/vyuziti-swotanalyzy-pro-dlouhodob-planovani.html)

Institut pro veřejnou správu Praha, © 2018. Rozpočtové hospodaření pro zastupitele obcí. *In: Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. Praha [cit. 2019-01-26].

Jak probíhá proces, © 2019. *Přehled dotací* [online]. [cit. 2019-02-01]. Dostupné z: <https://www.prehleddotaci.cz/jak-na-vyrizeni-dotace/>

10 kroků k získání dotace, © 2019. *DotaceEU.cz* [online]. 2019 [cit. 2019-02-01]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/Jak-ziskat-dotaci/10-kroku-k-ziskani-dotace>

Město Šternberk. *Výroční zpráva 2017* [online]. © 2018 [cit. 2019-02-06]. Dostupné z: https://www.sternberk.eu/images/stories/prilohy_clanku/vyrocní_zpravy/vyrocní_zprava_2017.pdf

Mimořádné dotace 2019, © 2019. *Olomoucký kraj* [online]. [cit. 2019-03-02]. Dostupné z: <https://www.olkraj.cz/mimoradne-dotace-2019-cl-4511.html>

Počet obyvatel obce Šternberk, © 2019. *Místopisný průvodce po České republice* [online]. [cit. 2019-02-07]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/4302/sternberk/pocet-obyvatel/>

Rozpočet, © 2018. *Město Šternberk* [online]. [cit. 2019-02-11]. Dostupné z: <https://www.sternberk.eu/mesto-sternberk/zakladni-informace-o-sternberku/rozpocet-mesta-strednedoby-vyhled-rozpocetu-ro/rozpocet.html>

Samospráva, © 2019. *Město Šternberk* [online]. [cit. 2019-02-06]. Dostupné z: <https://www.sternberk.eu/samosprava.html>

SO ORP Šternberk, © 2018. *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2019-02-07]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xm/so-orp-sternberk>

Strategie rozvoje města Šternberka, © 2013. *Město Šternberk* [online]. [cit. 2019-02-06]. Dostupné z: <https://www.sternberk.eu/mesto-sternberk/zakladni-informace-o-sternberku/strategie-rozvoje-mesta.html>

Symboly města, © 2012. *Město Šternberk* [online]. [cit. 2019-02-06]. Dostupné z: <https://www.sternberk.eu/mesto-sternberk/samosprava/symboly-mesta.html>

Šternberk, © 2018. *Místopisný průvodce po České republice* [online]. [cit. 2019-02-06]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/4302/sternberk/historie/>

Střednědobý výhled rozpočtu města Šternberk 2019 – 2023, © 2018. *Město Šternberk* [online]. [cit. 2019-02-11]. Dostupné z: <https://www.sternberk.eu/mesto-sternberk/zakladni-informace-o-sternberku/rozpocet-mesta-strednedoby-vyhled-rozpocetu-ro/strednedoby-vyhled-rozpocetu/4761-strednedoby-vyhled-rozpocetu-mesta-sternberk-2019-2023.html>

Vývoj počtu obyvatel v obci Šternberk, Olomouc, © 2019. *Obyvatelé Česka* [online]. [cit. 2019-02-07]. Dostupné z: <https://www.obyvateleceska.cz/Olomouc/%C5%A0ternberk/505188>

Materiál poskytnutý MěÚ Šternberk

CENTROPROJEKT GROUP a.s., 2018. *Architektonicky-objemová studie: Krytý bazén Šternberk*.

REGICON, s.r.o., 2018. *Studie proveditelnosti: Výstavba krytého bazénu ve městě Šternberk*.

Právní normy

ČESKO, 1993. Ústavní zákon č. 1/1993 Sb. ze dne 16. prosince 1992 Ústava České republiky ve znění pozdějších ústavních zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. Částka 1, s. 15. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-1#hlava7>

ČESKO, 2000. Zákon č.128/ 2000 Sb. ze dne 12. Dubna 2000 o obcích (obecní zřízení). In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. Částka 38, s. 1738 Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>

ČESKO, 2000. Zákon č. 250/2000 Sb. ze dne 7. července 2000 o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. Částka 73, s. 3557. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-250>

ČESKO, 2002. Vyhláška č. 323/2002 Sb. ze dne 2. července 2002 o rozpočtové skladbě. In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. Částka 118, s. 6909. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-323>

ČESKO, 2012. Zákon č. 89/2012 Sb. zde 3. února 2012 občanský zákoník. In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. Částka 33, s. 1081. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89?text=majetek>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČR	Česká republika
EU	Evropská unie
NUTS	La Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques
NUTS II	Nomenklatura územních statistických jednotek
OP	Operační program
ORP	Obec s rozšířenou působností
ROP	Regionální operační program

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1 Kategorie obcí [vlastní zpracování]</i>	14
<i>Obr. 2 Objektivizace vztahu příjmů a výdajů v územní samosprávě [vlastní zpracování]</i>	18
<i>Obr. 3 Vztah mezi běžným a kapitálovým rozpočtem [vlastní zpracování]</i>	20
<i>Obr. 4 Fáze rozpočtového procesu a výkonné orgány [vlastní zpracování]</i>	22
<i>Obr. 5 Strukturovaný soubor ukazatelů finanční analýzy municipální firmy [vlastní zpracování]</i>	25
<i>Obr. 6 Vlajka města (Symboly města, © 2012)</i>	38
<i>Obr. 7 Vizualizace projektu dle studie proveditelnosti krytého bazénu (MěÚ Šternberk)</i>	67

SEZNAM TABULEK

<i>Tab. 1 Počet členů zastupitelstva v závislosti na počtu obyvatel [vlastní zpracování]</i>	16
<i>Tab. 2 Schéma běžného rozpočtu [vlastní zpracování]</i>	19
<i>Tab. 3 Schéma kapitálového rozpočtu [vlastní zpracování]</i>	20
<i>Tab. 4 Národní operační programy a jejich řídicí orgány [vlastní zpracování]</i>	34
<i>Tab. 5 Nezaměstnanost SO ORP Šternberk 2013-2017 [vlastní zpracování]</i> (SO ORP Šternberk, © 2018; Strategie rozvoje města Šternberka, © 2013)	41
<i>Tab. 6 SWOT analýza města Šternberk [vlastní zpracování]</i>	42
<i>Tab. 7 Struktura aktiv [vlastní zpracování]</i> (Rozpočet, © 2018).....	44
<i>Tab. 8 Struktura pasiv [vlastní zpracování]</i> (Rozpočet, © 2018)	45
<i>Tab. 9 Rozpočet města v roce 2015 [vlastní zpracování]</i> (Střednědobý výhled rozpočtu města Šternberk 2019 – 2023, © 2018; Rozpočet, © 2018)	46
<i>Tab. 10 Rozpočet města v roce 2016 [vlastní zpracování]</i> (Střednědobý výhled rozpočtu města Šternberk 2019 – 2023, © 2018; Rozpočet, © 2018)	47
<i>Tab. 11 Rozpočet města v roce 2017 [vlastní zpracování]</i> (Střednědobý výhled rozpočtu města Šternberk 2019 – 2023, © 2018; Rozpočet, © 2018)	48
<i>Tab. 12 Přehled investičních a neinvestičních dotací [vlastní zpracování]</i> (Střednědobý výhled rozpočtu města Šternberk 2019 – 2023, © 2018; Rozpočet, © 2018).....	50
<i>Tab. 13 Ohodnocení města dle stupnice ekonomického hodnocení AQE advisors, a.s.</i> <i>[vlastní zpracování]</i> (Střednědobý výhled rozpočtu města Šternberk 2019 – 2023, © 2018).....	51
<i>Tab. 14 Ukazatel autarkie v období 2015-2017[vlastní zpracování]</i>	52
<i>Tab. 15 Ukazatel běžné likvidity města Šternberk [vlastní zpracování]</i>	53
<i>Tab. 16 Ukazatel hotovostní likvidity v období 2015-2017 [vlastní zpracování]</i>	54
<i>Tab. 17 Ukazatel věřitelského rizika v období 2015-2017 [vlastní zpracování]</i>	54
<i>Tab. 18 Koeficient samofinancování v období 2015-2017[vlastní zpracování]</i>	55
<i>Tab. 19 Míra finanční samostatnosti v období 2015-2017 [vlastní zpracování]</i>	55
<i>Tab. 20 Dluhová služba a ukazatel dluhové služby v období 2015-2017 [vlastní zpracování]</i> (Střednědobý výhled rozpočtu města Šternberk 2019 – 2023, © 2018).....	56
<i>Tab. 21 Obrat kapitálu v období 2015-2016 [vlastní zpracování]</i>	57
<i>Tab. 22 Doba obratu pohledávek v období 2015-2017 [vlastní zpracování]</i>	57

<i>Tab. 23 Doba obratu závazků [vlastní zpracování]</i>	<i>58</i>
<i>Tab. 24 Srovnání konkurence krytého bazénu ve Šternberku [vlastní zpracování]</i>	<i>63</i>
<i>Tab. 25 Osobní náklady [vlastní zpracování] (Studie proveditelnosti, 2018).....</i>	<i>64</i>
<i>Tab. 26 Harmonogram výstavby krytého bazénu [vlastní zpracování] (Studie proveditelnosti, 2018).....</i>	<i>65</i>
<i>Tab. 27 Orientační náklady [vlastní zpracování](Architektonicko-objemová studie 2018).....</i>	<i>66</i>
<i>Tab. 28 SWOT analýza krytého bazénu ve Šternberku [vlastní zpracování]</i>	<i>68</i>
<i>Tab. 29 Index provozních úspor Šternberku [vlastní zpracování] (Střednědobý výhled rozpočtu města Šternberk 2019 – 2023).....</i>	<i>72</i>

SEZNAM GRAFŮ

<i>Graf 1 Vývoj počtu obyvatel od roku 2004 do roku 2018 [vlastní zpracování] (Vývoj počtu obyvatel v obci Šternberk, Olomouc, © 2019).....</i>	40
<i>Graf 2 Struktura obyvatel 2013-2019 [vlastní zpracování] (Počet obyvatel obce Šternberk, © 2019).....</i>	40
<i>Graf 3 Meziroční vývoj příjmů, výdajů a salda hospodaření [vlastní zpracování] (Střednědobý výhled rozpočtu města Šternberk 2019 – 2023, © 2018; Rozpočet, © 2018).....</i>	49
<i>Graf 4 Skladba celkových příjmů v jednotlivých letech 2015-2017 [vlastní zpracování] (Střednědobý výhled rozpočtu města Šternberk 2019 – 2023, © 2018; Rozpočet, © 2018).....</i>	49
<i>Graf 5 Struktura výdajů v letech 2015-2017 [vlastní zpracování] (Střednědobý výhled rozpočtu města Šternberk 2019 – 2023, © 2018).....</i>	51
<i>Graf 6 Vývoj indexu provozních úspor (Střednědobý výhled rozpočtu města Šternberk 2019 – 2023).....</i>	71

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Orientační náklady stavby (Architektonicko-objemová studie)

Příloha P II: Plakát šternberského krytého bazénu (Architektonicko-objemová studie)

PŘÍLOHA P I: ORIENTAČNÍ NÁKLADY STAVBY

KRYTÝ BAZÉN ŠTERNBERK

Stavební objekty:

SO 001 – Příprava území	500 tis.,-Kč
SO 002 – Krytý plavecký bazén	93.300 tis.,-Kč
SO 003 – Venkovní terasy	2.800 tis.,-Kč
SO 004 – Zpevněné plochy	
004.1 – Komunikace	2.380 tis.,-Kč
004.2 – Parkovací plochy	2.520 tis.,-Kč
SO 008 – Hrubé terénní úpravy	
008.1 – Hrubé terénní úpravy	1.800 tis.,-Kč
008.2 – Sadové úpravy	900 tis.,-Kč

Stavební objekty celkem.....104.200 tis.,-Kč

Provozní soubory:

PS 001 – Bazénová technologie	14.800 tis.,-Kč
PS 002 – Nerezové bazény	10.900 tis.,-Kč
PS 103 – Bazénové atrakce	2.100 tis.,-Kč
PS 004 – Předávací stanice tepla.....	3.700 tis.,-Kč
PS 005 – Vzduchotechnika	13.000 tis.,-Kč
PS 006 – Technologie wellness	4.800 tis.,-Kč
PS 007 – Výtahy	2.500 tis.,-Kč
PS 009 – Gastrovybavení	7.800 tis.,-Kč
PS 010 – Volný interiér	5.100 tis.,-Kč

Provozní soubory celkem64.700 tis.,-Kč

REKAPITULACE CEN :

Krytý bazén Šternberk

SO,PS168.900 tis.,-Kč

Ceny jsou bez DPH. Jsou stanoveny na základě odborného odhadu finančních nákladů za 1m³ obestavěného prostoru, resp. 1m² zpevněných ploch a odborného odhadu ceny jednotlivých provozních a technologických zařízení obsažených v navrhovaných stavbách.

PŘÍLOHA P II: PLAKÁT ŠTERNBERSKÉHO KRYTÉHO BAZÉNU

